

อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
สาวิตรี กสิณธร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2549

อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
เขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
สาวตรี กสิณธร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มีนาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สาวิตรี กลินธรร. (2549). *อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน*
เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ, อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นการศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Delphi Futures Research หรือ EDFR) โดยทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสำหรับผู้เชี่ยวชาญ 25 คนตอบ 2 รอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบอนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปีพุทธศักราช 2559 และเป็นอนาคตที่พึงประสงค์ที่มีผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับสูงมากในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล และสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทยได้ สามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองใช้วิธีเรียนแบบธรรมชาติ โดยต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องต้องไม่เกิน 30 คน โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น มีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ

2. ด้านหลักสูตร โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน โดยใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น มีการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากล

3. ด้านครูผู้สอน โรงเรียนให้ความสำคัญกับการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอนเป็นอันดับแรก รองลงมาต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา และต้องมีวุฒิทางการศึกษา ตามลำดับ โรงเรียนมีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งในต่างประเทศโดยตรง ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และในการทำงานร่วมกับครูชาวไทยส่งผลให้ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้นด้วย มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู และการต่อวีซ่าให้ครูชาวต่างชาติ

4. ด้านผู้เรียน โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการฟัง สำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย และเลือกเรียนต่อโปรแกรมภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยในประเทศเป็นอันดับแรก

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน และมีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน วิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ โดยครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น และมีลักษณะเป็นการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น

AN EDFR STUDY IDENTIFYING FUTURE ENGLISH PROGRAM
PRIVATE SCHOOL, BANGKOK METROPOLIS.

A THESIS
BY
SAWITREE KASINTORN

Presented in Partial Fulfilment of the Requirements for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

March 2006

Sawitree Kasintorn. (2006). *An EDFR Study Identifying Future English Program Private Schools, Bangkok Metropolis*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee: Asst. Prof. Dr. Vira Supakit, Dr. Rachan Boonthima.

The purpose of this research was to identify the issues concerning English program private schools located in Bangkok Metropolis. The research was designed to study six areas of the education provision which included teaching and learning management, curriculum management, instructors, learners, instructional media, and measurement and evaluation. The methodology used in this research was Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR). To accomplish this, 7 experts were interviewed, the interview content was analyzed, and then a 5 point-rating scale questionnaire was made. The questionnaire was distributed to 25 experts in two rounds. The statistical analyses used in this research were percentage, median, mode, and interquartile range.

The findings revealed the most possible and desirable futures of the English Program Private Schools in B.E. 2559 (A.D. 2016) according to the 'highest consensus' of the group of experts as follows.

1. *Teaching and learning management*. Emphasis will be put on developing students to be skillful persons who are proficient in using English language at the international level, able to live effectively in Thai culture society, able to further their studies both in Thailand and abroad. The study of English as a second language will use the natural method. Students need to think and understand in English as native speakers of English. There will be 30 students maximum in one classroom. Schools will provide more activities that promote students' English skills as well as a cross-culture exchange program with foreign countries.

2. *Curriculum management*. Schools will have their own prominent curriculum following the core curriculum prescribed by Thai Ministry of Education. They will be more autonomous in developing their curriculum. The curriculum will be improved and developed towards internationality.

3. *Instructors*. Schools will pay more attention in instructor recruitment to get more qualified instructors. Instructors must have knowledge in the teaching subjects, have high skills in teaching and learning processes, be able to use English language competently as native speakers of English, and have a degree in education

respectively. Schools will recruit native speakers of English instructors directly from abroad. Foreign instructors will play more active role in teaching and learning management. Their collaborative work with Thai instructors will contribute to the Thai instructors' improvement of English language proficiencies. There will be an organization to look after regulations and help facilitate foreign teachers such as teaching license and visa extending.

4. *Learners*. Schools will prepare students' readiness for English instruction. School graduates will be able to think creatively, express effectively, be self-directed learner, have high skills in understanding diverse English accents, and will primarily choose to further their studies in English Programs in universities in Thailand.

5. *Instructional media*. There will be various materials and media that help improve students' English language skills. Schools will integrate technologies such as the internet and learning materials in multimedia cd-roms into teaching and learning processes.

6. *Measurement and Evaluation*. Examination in English language will be conducted for the subjects taught in English. Foreign teachers will play a major role in the examination and evaluation of their teaching subjects. The evaluation will employ higher standards and move towards authentic assessments.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
เขตกรุงเทพมหานคร

ของ
สาวิตรี กสิณธร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

..... กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. ไพบุลย์ อ่อนมั่ง)

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตาม หลักสูตรการบริหารการศึกษา และขอขอบพระคุณในความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในทุกขั้นตอนของการวิจัย

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัว และเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจ และช่วยอำนวยความสะดวกให้การทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงในที่สุด

สาวิตรี กสิณธร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ปัญหาของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน.....	7
การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร.....	9
การจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในต่างประเทศ.....	28
การศึกษาอนาคต.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การควบคุมความเที่ยงตรงของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 1.....	56
ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามรอบที่ 2.....	56
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	56
ด้านหลักสูตร.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ด้านครูผู้สอน.....	62
ด้านผู้เรียน.....	65
ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	67
ด้านการวัดและการประเมินผล.....	68
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผล.....	75
ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ.....	79
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	88
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	150

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านการจัดการเรียนการสอน.....	56
2 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านหลักสูตร.....	60
3 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านครูผู้สอน.....	62
4 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านผู้เรียน.....	65
5 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านสื่อการเรียนการสอน.....	67
6 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	68
7 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพ จากแบบสอบถาม รอบที่ 1.....	143

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางสำหรับการสื่อสาร ในโลกปัจจุบันด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทุก ๆ กิจกรรมในการดำรงชีวิต ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม การศึกษา มีการเชื่อมโยงติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกันบนโลกอย่างสะดวกรวดเร็ว โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

ด้วยเหตุนี้การมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในประเทศไทย รัฐบาลและหน่วยงานการศึกษาต่างพยายามพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสม เพื่อให้คนไทยมีทักษะ ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เห็นได้จากความเคลื่อนไหวทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านนโยบาย วัตถุประสงค์ การปฏิบัติ และเทคนิควิธีที่หลากหลาย ล้วนเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงความพยายามที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในแต่ละยุคสมัย (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2544: 60)

อีกทั้งนโยบายของนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ที่ต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ส่งผลให้ผู้ปกครองต่างคาดหวังให้บุตรหลานมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษถึงขั้นสามารถใช้สื่อสารได้ในชีวิตประจำวัน ถึงแม้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้กำหนดอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมานานแล้ว แต่ประสิทธิภาพที่ปรากฏไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้างต้นได้ (วีรนุช ปิณฑวนิช. 2547: 14-15) ผู้ปกครองจึงนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนต่างประเทศ หรือส่งเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ โดยเชื่อมั่นว่าวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนหลักสูตรในโรงเรียนนานาชาติดีกว่า ทันสมัยกว่า และสามารถทำให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านภาษาดีกว่าเมื่อเทียบกับโรงเรียนที่สอนโดยใช้ภาษาไทยทั่วไป (สุกัญญา หาญตระกูล. 2544: 72) แต่เนื่องด้วยโรงเรียนนานาชาติรับนักเรียนไทยได้จำกัด อีกทั้งค่าเทอมที่สูงมาก ทำให้พ่อแม่ยุคเศรษฐกิจฝืดเคือง หันมานิยมโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมากขึ้น (วีรนุช ปิณฑวนิช. 2547 : 14-15)

โครงการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน (English Program : EP) เป็นหนึ่งในนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะเร่งรัดพัฒนาให้คนไทยมีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ด้วยการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงเรียนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมา โดยจัดการเรียนการสอนตาม

หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ หากแต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน แตกต่างกับโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งใช้หลักสูตรของต่างประเทศ นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนย่อมจะมีทักษะความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษมากกว่าเด็กทั่วไปที่เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะในชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น (สุทธิพงศ์ ยงค์กมล. 2544: 61)

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีบทบาทในวงการศึกษามากขึ้น เป็นที่สนใจของกลุ่มคนหลายฝ่าย ทั้งนักวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป แต่ที่ผ่านมามีการดำเนินงานโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนยังมีปัญหาในด้านต่างๆ อยู่มาก เช่น การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร ครูผู้สอน ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน ขณะเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการยังมีแผนงานขยายจำนวนโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้หลายฝ่ายเกรงว่า ถ้ากระทรวงศึกษาธิการ เน้นขยายโรงเรียนสองภาษาในเชิงปริมาณมากเกินไป โดยที่ยังไม่เร่งหามาตรการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและเตรียมความพร้อมให้มากกว่าที่เป็นอยู่แล้ว อาจก่อให้เกิดผลกระทบทำให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษาด้อยคุณภาพได้ (วีรณัฐ ปิณฑวนิช. 2547: 15)

โครงการโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หรือโรงเรียนสองภาษา เป็นการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ของประเทศไทย มีนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนสามัญทั่วไปที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาไทย ในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2-7) และมีความแตกต่างจากการจัดการศึกษาแบบสองภาษาในต่างประเทศ ทั้งในส่วนของบริบทและจุดมุ่งหมาย ทำให้โรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยกำลังอยู่ในสภาพที่ขาดแบบอย่างและไม่มีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ต้องปรับตัวและพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้อยู่รอดและมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เห็นได้จากโรงเรียนสองภาษาแต่ละแห่งมีการจัดการองค์การที่เป็นไปตามลักษณะและความพร้อมของตนเอง ซึ่งมีผลให้คุณภาพของผู้เรียนแตกต่างกัน (สุทธิพงศ์ ยงค์กมล. 2543: 16-17) จากการศึกษาการดำเนินการของโรงเรียนสองภาษา โดยทั่วไปได้พบปัญหาคล้ายกันซึ่งเกิดจากการขาดนโยบาย แผน และมาตรการที่ชัดเจนและต่อเนื่องระหว่างบทบาทของภาครัฐและเอกชนในการร่วมจัดการศึกษา (สุทธิพงศ์ ยงค์กมล. 2543: 16-17)

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในอนาคต ใน 6 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร ครูผู้สอน ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการตัดสินใจกำหนดแนวทางการวางแผน และการปรับการดำเนินงานของโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ปัญหาการวิจัย

การที่โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หรือ เดิมเรียก “โรงเรียนสองภาษา” (Bilingual School) เป็นการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ของประเทศไทย และมีความแตกต่างจากการศึกษาแบบสองภาษาในต่างประเทศทั้งในส่วนของบริบทและจุดมุ่งหมาย ทำให้โรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยกำลังอยู่ในสภาพที่ขาดแบบอย่างและไม่มีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ต้องปรับตัวและพยายามแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้อยู่รอดและมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมและขีดความสามารถของแต่ละโรงเรียน ส่งผลถึงคุณภาพโดยรวมของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย และจากการศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนสองภาษาโดยทั่วไป พบปัญหาที่คล้ายกันสามารถจำแนกออกได้ 6 ด้าน และมีประเด็นสำคัญในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. การจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนมีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนค่อนข้างยาก ทำอย่างไรผู้เรียนจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ และมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ
2. หลักสูตร สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดหลักสูตรของตนเองแตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมและขีดความสามารถของตน ทำให้หลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีความหลากหลาย ซึ่งต้องคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่
3. ครูผู้สอน การสรรหาครูผู้สอนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นไปได้ยาก ปัจจุบันเกิดปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนโดยเฉพาะครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน รวมถึงปัญหาการปรับตัวและการประสานงานกันระหว่างครูไทยกับครูต่างชาติโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร
4. ผู้เรียน นักเรียนที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีความพร้อมแตกต่างกัน ทั้งในด้านของวัยที่เหมาะสม ความสามารถในการศึกษา และทักษะพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน หนังสือประกอบการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนที่ใช้

ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีน้อย ส่วนใหญ่ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศทำให้หนังสือที่ใช้ราคาค่อนข้างแพง ไม่ครอบคลุมและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ

6. การวัดและประเมินผลการเรียน กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และ พัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ยังขาดคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ในการวัดความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาแนวโน้มหรืออนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงและมีความรู้ลึกในประเด็นต่างๆ ที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อสามารถคาดการณ์ถึงอนาคตภาพทั้งที่พึงประสงค์ ไม่พึงประสงค์ และอนาคตภาพที่เป็นไปได้มากที่สุดของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนได้อย่างมีความน่าเชื่อถือ ใน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) การจัดการเรียนการสอน เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ซึ่งคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้น ควบคู่กับภาษาอังกฤษ

2) หลักสูตร เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับประมวลวิชาและประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

3) ครูผู้สอน เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับคุณสมบัติครูผู้สอน ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

4) ผู้เรียน เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

5) สื่อการเรียนการสอน เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับ หนังสือ เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

6) การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับ การตรวจสอบผลการเรียนรู้และ พัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2. การดำเนินการศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDJR มีการเก็บข้อมูล 3 รอบ คือ รอบแรกเป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยคำถามปลายเปิด รอบที่สองเป็นการตอบแบบสอบถามรอบ 1 ที่สร้างจากประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์แนวโน้มเชิงปริมาณ ส่วนรอบที่สาม เป็นการให้ตอบแบบสอบถามรอบ 2 โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการตอบแบบสอบถามรอบ 1

3. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จำนวน 25 คน จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดหลักเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญคือ เป็นผู้มีประสบการณ์และมีตำแหน่งหน้าที่การงานเกี่ยวกับการวางแผน การวิจัย การประเมินผล หรือการวิเคราะห์นโยบายโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน 3 คน นักวิชาการด้านการศึกษา 1 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน 21 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบแนวโน้มของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2559 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การเรียน เพื่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะได้ส่งเสริมให้อนาคตภาพที่คาดว่าจะเกิดขึ้นให้เป็นจริง โดยเร็วที่สุด โดยการวางแผนและดำเนินมาตรการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามอนาคตภาพที่พึงประสงค์นั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นิยามความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. **โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หรือ โรงเรียนสองภาษา (EP : English Program)** หมายถึง โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2. **อนาคตภาพของโรงเรียนที่สอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน** หมายถึง สิ่งที่เป็นแนวโน้มในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2559 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

2.1 **การจัดการเรียนการสอน** หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเสริมสร้างการพัฒนาการของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

2.2 **หลักสูตร** หมายถึง ประมวลวิชาและประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2.3 **ครูผู้สอน** หมายถึง ครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ ที่มีหน้าที่ให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2.4 ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2.5 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง หนังสือ เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง การตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

3. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการศึกษา หรือเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการบริหารงานของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร

4. เทคนิค EDFR หมายถึง เทคนิคการวิจัยอนาคต โดยการศึกษาแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษา จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตามขั้นตอนของเทคนิค EDFR ดังนี้คือ การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การกำหนดค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนอนาคตภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ได้ประมวลเนื้อหาสาระสำคัญไว้ดังนี้

1. โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
 - 1.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในประเทศไทย
 - 1.2 ประเภทของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในประเทศไทย
2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในเขตกรุงเทพมหานคร
 - 2.1 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.2 หลักสูตร
 - 2.3 ครูผู้สอน
 - 2.4 ผู้เรียน
 - 2.5 สื่อการเรียนการสอน
 - 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียน
3. การจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในต่างประเทศ
4. การศึกษาอนาคต
 - 4.1 ลักษณะของการศึกษาอนาคต
 - 4.2 ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต
 - 4.3 เทคนิคการวิจัยอนาคต แบบ EDFR
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศ

1. โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

โครงการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเป็นหนึ่งในนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะเร่งรัดพัฒนาให้คนไทยมีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ด้วยการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งโรงเรียนที่เปิดสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแต่เดิมเรียกกันทั่วไปว่าโรงเรียนสองภาษา

และใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Bilingual School ต่อมาปี พ.ศ.2546 กระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งใหม่ให้เรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า English Program: EP เพื่อความเหมาะสมและสื่อความหมายที่ถูกต้อง เนื่องจากโรงเรียนสองภาษา Bilingual School เป็นโรงเรียนที่ใช้ภาษามาตรฐานหรือภาษาหลักของประเทศควบคู่กับอีกหนึ่งภาษา ระบบการเรียนการสอนมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถใช้สองภาษาได้ดีในระดับพอๆ กัน หรือใกล้เคียงกัน (สุกัญญา หาญตระกูล. 2544: 56) ส่วนโรงเรียนสองภาษา English Program: EP เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ หากแต่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการสอน โดยเชื่อว่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษมากกว่าเด็กอื่น ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะในชั่วโมงวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2544: 61) ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่นิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้

1.1 ความเป็นมาของโครงการโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในประเทศไทย

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หรือโรงเรียนสองภาษา เกิดจากความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนไทยจำนวนมากที่ต้องการให้บุตรหลานของตนมีความรู้ความสามารถ และทักษะภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องการส่งบุตรหลานของตนไปเรียนต่างประเทศ ซึ่งทำให้เงินตรารั่วไหลออกนอกประเทศ นอกจากนี้ยังทำให้บุตรหลานอยู่ห่างไกลผู้ปกครอง ห่วงเหินวิถีชีวิตแบบไทย ทำให้เด็กขาดการปลูกฝังในเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทย (สุชาดา เปลี้นสุภาพ. 2545: 80)

ในปี พ.ศ. 2537 ด้วยการเล็งเห็นความจำเป็นที่จะพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้เยาวชน ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในระดับสากล และเพื่อที่จะกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีคุณภาพการจัดการศึกษาทัดเทียมต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ก: 10) กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายให้โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาที่มีความพร้อมและมีความประสงค์เปิดสอนวิชาบางวิชาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนได้ ซึ่งต่อมาได้มีการให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนได้ในโรงเรียนเอกชนทุกประเภท โดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล สามารถที่จะดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทยและศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538: 1)

ต้นปีการศึกษา 2538 มีโรงเรียนเอกชนในโครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เปิดดำเนินการเริ่มแรก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา และโรงเรียนอุดมศึกษา ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ปกครองเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้อัตราการขยายตัวของโรงเรียนประเภทดังกล่าวสูงขึ้นเป็นลำดับ จนถึงปัจจุบัน ปีการศึกษา 2547 มีโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในโครงการทั่วประเทศทั้งสิ้น

121 โรงเรียน เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร 60 โรงเรียน (สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2548: 1-4)

1.2 ประเภทของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

ในปี พ.ศ.2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขยายโครงการโรงเรียนสองภาษาเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) โรงเรียนสองภาษาประเภท English Program (EP) เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีครูเกณฑ์ (1 : 20) และมีครูภาษาอังกฤษตามเกณฑ์คืออย่างน้อย 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน

2) โรงเรียนสองภาษาประเภท Mini English Program (MEP) ซึ่งมีความแตกต่างกับ EP คือ EP จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วน MEP สอนได้ไม่เกิน 50% ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์ ทั้งนี้โรงเรียนสามารถเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มจากโรงเรียนปกติได้

คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (2546: 1) กำหนดให้โรงเรียนที่เริ่มเปิดสอน ควรเปิดปีแรกของแต่ละระดับเท่านั้น เช่น ระดับประถมศึกษา ควรเริ่มเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือระดับมัธยมศึกษา ควรเริ่มเปิดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่ควรเริ่มเปิดมากกว่า 1 ระดับ สำหรับโรงเรียนที่มีทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 ก็ควรเปิดระดับเดียว ห้องเรียนที่อยู่ในโครงการโรงเรียนสองภาษาทุกห้องเรียนต้องมีทั้งครูไทยและครูต่างชาติ สอนคู่กันเป็น Team teaching การเก็บค่าเล่าเรียนนักเรียนในโครงการเก็บได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของ EP ซึ่ง EP เก็บได้สูงสุดไม่เกินคนละ 35,000 บาทต่อภาคเรียน ดังนั้นนักเรียน MEP เก็บค่าเล่าเรียนได้ไม่เกิน 17,500 บาทต่อภาคเรียน อาคารสถานที่ต้องมีความพร้อม และมีห้องเรียนเหลือเพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติอาจเปิดคูขนานกับกรมสามัญศึกษาในแต่ละจังหวัด เพื่อกรมสามัญศึกษาจะได้เป็นพี่เลี้ยงและรับช่วงต่อในระดับมัธยมศึกษา

2. การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนใน

เขตกรุงเทพมหานคร

สถานศึกษาที่มีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นภาษาอังกฤษได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ข: 1-20) โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำหรับโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2-5)

1) สถานศึกษาที่มีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ ต้องได้รับ

อนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนการเปิดการสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนดหัวข้อเรื่อง และวิธีการในการเขียนโครงการ

2) การขออนุมัติโครงการ สถานศึกษาเสนอโครงการต่อหน่วยงานต้นสังกัด ตามลำดับจากนั้นหน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการ และตรวจสอบความพร้อมที่สถานศึกษา เมื่อคณะกรรมการประเมินผลการตรวจสอบ และแจ้งผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต้นสังกัดให้ความเห็นชอบจึงเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

3) สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ให้ดำเนินการภายใน 2 ปี ถ้าไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

4) สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความประสงค์จะหยุดดำเนินการ ต้องแจ้งต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการจบตัวประโยชน์ของนักเรียนชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย

5) สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่จัดเป็นภาษาอังกฤษ ต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทยไว้ในโครงการอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

6) สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่อง

7) การเก็บค่าเล่าเรียน และการตั้งกองทุน การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการ และมีความสามารถผ่านเกณฑ์ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

8) การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษต้องบริหารจัดการ บุคลากร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง โดยสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม ต้องจัดให้นักเรียนทำ

กิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเป็นหนึ่งในทางเลือกใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกปัจจุบันและอนาคต โดยเชื่อว่าสามารถเสริมสร้างพัฒนา ประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านภาษาอังกฤษได้ จึงเป็นที่ต้องการของผู้ปกครองจำนวนมาก ทำให้มีการขยายตัวของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของหลายหน่วยงานการศึกษา เช่น กรมสามัญศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน และรวมถึงทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งที่เป็นระดับก่อน ประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา โดยแต่ละแห่งมีการจัดการที่แตกต่าง กันไปตามสภาพความพร้อมหรือศักยภาพของแต่ละโรงเรียนนั้น (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2544: 61)

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ติดตามศึกษาถึงผลการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการเพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการ เรียนการสอนโรงเรียนสองภาษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

ปี พ.ศ. 2546 ผลการดำเนินงานพบว่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2546: 10) นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ มีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออก ครูไทยได้รับการพัฒนาและมีความกระตือรือร้นมากขึ้น ผลการ ดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นที่พึงพอใจของชุมชนและผู้ปกครอง ส่วนปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูง ทำให้การบริหารจัดการลำบากขึ้น นักเรียนบางคนไม่ สมจริตใจเรียน ปัญหาการขาดแคลนครูต่างชาติ ค่าจ้างครูต่างชาติสูง ขาดประสบการณ์ในการ สอน ไม่ทำตามสัญญา และไม่เสียสละเวลา ขาดเอกสารตำรา สื่อการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ที่ เป็นภาษาอังกฤษ และขาดครูไทยที่มีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสอนวิชาอื่นๆ

ปี พ.ศ. 2547 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547: 19-24) มี รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสองภาษาโดยศึกษาจากผู้เรียนเป็นหลักซึ่งพบ ภาพความสำเร็จของผู้เรียนดังนี้

1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อใน การแสวงหาความรู้ สนทนากับเพื่อนๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้เข้าใจ มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามหลักสูตร บนพื้นฐานของความเป็นไทยที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และ การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้ดี มีกระบวนการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มีความมั่นใจและมี ภาวะความเป็นผู้นำสูง

2) นักเรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3) ผลกระทบอื่นๆที่ส่งผลต่อการพัฒนา ได้แก่ คณะครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูชาวต่างประเทศโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน การสนทนาพูดคุย ครูชาวต่างประเทศมีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งบประมาณที่ได้รับจากนักเรียนโครงการสองภาษาที่นำมาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ พัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่างๆ ตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวม ครูผู้สอนและนักเรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในการแสวงหาความรู้ นำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ครูและนักเรียนในโครงการสองภาษาและโรงเรียนที่สอนโดยใช้ภาษาไทย ได้มีกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีสังคมที่กว้างขึ้นในระดับสากล ครูบางส่วนของโรงเรียนโครงการสองภาษา มีโอกาสไปปฏิบัติงานทั้งภายในและนอกประเทศ เป็นผลต่อการประหยัดงบประมาณของภาครัฐโดยตรง ในด้านการพัฒนาการศึกษาของประเทศ คนในชุมชนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสูงขึ้นและโอกาสใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

2.1 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้รับการพัฒนาครอบคลุมทุกด้าน

การเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเสริมสร้างการพัฒนาการทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความสนใจของนักเรียน (สุวิมล เพ็ชรสุข. 2538: 23)

วัชรยุทธ บุญมา (2542: 57) ได้เสนอแนวทางในการเลือกวิธีสอน หรือกำหนดกิจกรรมที่ใช้ในการสอน โดยสรุปดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมที่สามารถสนองวัตถุประสงค์ของบทเรียนอย่างแท้จริง
- 2) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การสอนในด้านความเข้าใจเนื้อหาสาระ เจตคติ หรือทักษะอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้ง 3 ประการ อันถือเป็นหัวใจของวัตถุประสงค์การสอน
- 3) เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยและความพร้อมของผู้เรียน
- 4) เป็นกิจกรรมที่สนองตอบต่อความสนใจของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
- 5) เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับพื้นฐานทางสังคมของผู้เรียน
- 6) เป็นกิจกรรมที่ทำทนายให้ผู้เรียนอยากปฏิบัติและอยากเข้าร่วม
- 7) เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความคิดให้แตกฉาน ให้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- 8) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่
- 9) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติ
- 10) เป็นกิจกรรมที่ประหยัดเวลาและทรัพยากร
- 11) เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพโรงเรียนและชุมชน
- 12) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสังคมและท้องถิ่น

การจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่มุ่งเสริมสร้างการพัฒนาการของผู้เรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และเรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า English Program : EP ได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 1)

- 1) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดเป็นบางวิชาเท่านั้น
- 2) ในกรณีที่สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการเก็บ ค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามต้องการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- 3) การบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเอื้อ ประโยชน์ไปยังระบบการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้ ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาอื่น ๆ และบุคลากรในสถานศึกษา
- 4) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และ วัฒนธรรมไทย
- 5) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องมีการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นระยะ ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- 6) การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม
- 7) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมี หลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ข: 1-20)

- 1) สถานศึกษา ต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2) การจัดการเรียนการสอน ควรจัดในบริบทของความเป็นไทย ผสมผสาน ความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

3) สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสาร

4) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจ ที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรมง่าย ๆ ที่ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สร้างความ กระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ เช่น การร้องเพลง การฟังนิทานประกอบภาพ การเล่นเกม บบาทสมมติ การเล่นเกมศึกษา เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีความแตกต่างกันอยู่ในแต่ละระดับการศึกษา โดยที่ระดับอนุบาล เน้นการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมเพื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพื่อให้เป็นรากฐานความเข้าใจ ภาษาอังกฤษของเด็ก ในระดับประถมศึกษาเน้นการวางรากฐานการพัฒนาภาษาอังกฤษ ให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาในระดับสูงขึ้น สำหรับปรัชญาของโครงการในระดับมัธยม จะคำนึงถึงการพัฒนาความรู้ ความคิดให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผู้เรียน ในส่วนของระดับ ปวช. และปวส. ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับอาชีวะ ปรัชญาจะเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนา ความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน. 2542ข: 12)

แนวปฏิบัติด้านเวลาและวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับชั้นคือ ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอน เป็นภาษาอังกฤษไม่เกินร้อยละ 50 ของเวลาที่จัดกิจกรรม ระดับประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ พลศึกษา โดย คำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่กับภาษาอังกฤษ และระดับ มัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทย และวิชา สังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 1-3)

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสองภาษาคือการที่ นักเรียนมีพื้นความรู้ที่ไม่เท่ากันทำให้การจัดการเรียนการสอนค่อนข้างยาก และนักเรียนมี ทักษะการฟังไม่ดี อีกประการหนึ่งเป็นผลจากภาวะการขาดแคลนครูทำให้การเรียนการสอน เป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่องมีการเปลี่ยนครูบ่อย (กรกฤช มีมงคล. 2548: 55)

จากที่กล่าวมา ประเด็นด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษา ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน คือ สถานศึกษาจะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหมายถึง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ภายใต้บริบทของความเป็นไทยผสมผสาน ความเป็นสากล ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้นควบคู่ กับภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจึงต้องมีความพร้อมในการใช้ทั้งสองภาษาสำหรับการเรียนการสอน บางวิชาที่ใช้ภาษาไทย และบางวิชาใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนด้านครูผู้สอนนั้นนอกจากมี ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในการสอน จะต้องมีความรู้ความสามารถในการสอน วิชานั้นๆ ด้วย

2.2 หลักสูตร

ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจาก เป็นสิ่งกำหนดทิศทางที่จะทำให้ผู้เรียน หรือผู้รับบริการไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางของ การศึกษา ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นเนื้อหา สำคัญและกิจกรรมต่างๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์ (ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2546 : 49) ความหมายของ หลักสูตร ตามพจนานุกรม (2546: 1272) หมายถึง ประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใด อย่างหนึ่ง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529: 147) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง ประมวลกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่มีอยู่ทั้งใน และนอกห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทุกด้าน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 25) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ 1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตาม ที่มุ่งหมายไว้ 2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น 3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์อบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่ต้องการ

สุนีย์ ยี่แพร (2546: 8) อธิบายความหมายของหลักสูตรในหลายแง่มุม กล่าวคือ

- 1) หลักสูตร คือ เนื้อหาสาระที่ใช้สอน
- 2) หลักสูตร คือ การประมวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้
- 3) หลักสูตร คือ กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) หลักสูตร คือ ความมุ่งหวังของสังคมที่จะให้เด็กได้รับ
- 5) หลักสูตร คือ สื่อกลางหรือวิถีทางนำเด็กนักเรียนไปสู่จุดหมาย
- 6) หลักสูตร คือ ข้อผูกพันระหว่างนักเรียน ครู และสิ่งแวดล้อม

มาตรา 27 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ระบุให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต

และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 15-16)

การศึกษาและทำความเข้าใจกรอบแนวคิด ความหมาย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และจุดเน้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็น เพื่อเป็นกรอบ ทิศทางในการกำหนดสาระขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา อันจะทำให้การพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีเอกภาพ บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ และในขณะเดียวกันก็สัมพันธ์สอดคล้องและสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นด้วย ซึ่งสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีดังนี้ (วัฒนาพร ระเบียบทุกข. 2545: 13-21)

ก. ลักษณะของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1) เป็นหลักสูตรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อเนื่องตลอด 12 ปี
- 2) มีความเป็นเอกภาพ
- 3) เน้นความรู้คู่คุณธรรม
- 4) ความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย
- 5) มีความยืดหยุ่น
- 6) มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียน

ข. หลักการ

- 1) เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
- 4) เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

ค. จุดหมาย กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้

- 1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์

2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4) มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

7) เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

ง. โครงสร้าง

1) ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2) สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เป็น 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียน และมีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม (คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. 2546: 1)

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่ใช้ภาษาไทยมาเป็นภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน คือ ครูไม่มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการผลิตตำรา และความไม่พอเพียงของเอกสารประกอบหลักสูตร (กรกฤษ มีมงคล. 2548: 54) เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีแผนนโยบาย โรงเรียนจึงต้องมีการสร้างหลักสูตร และจัดหาสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามขีดความสามารถของตน บางโรงเรียนขอความร่วมมือจากโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ โรงเรียนบางแห่งขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในสหรัฐอเมริกา จำนวนไม่น้อยดูต้นแบบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจากสิงคโปร์ หรือหลายแห่งอาศัยดัดแปลงจากทุกประเทศข้างต้น ซึ่งมักมีผลทำโรงเรียนเหล่านั้นรับแนวคิด และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตลอดจนหนังสือ และสื่อการเรียนการสอนจากสถาบันเหล่านั้นด้วย ทำให้โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องขึ้นอยู่กับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับสภาพของเด็กไทย ซึ่งในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ควรจัดตั้งสมาคมโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขึ้น เพื่อให้โรงเรียนติดต่อประสานงานขอความช่วยเหลือกันได้ (วีรณัฐ ปิณฑวนิช. 2547: 16 - 19)

ประเด็นสำคัญในการศึกษาด้านหลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนคือ สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรของตนเองให้สนองจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางยึดมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ พร้อมเพิ่มเติมในส่วนที่ต้องพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนด้วยนั้น (วัฒนาพร ระเบียบทุกข. 2545: 2) ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษาจัดหลักสูตรของตนเองแตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมและขีดความสามารถของตน ทำให้ต้องคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่

2.3 ครูผู้สอน

ความหมายของ "ครู" ใน พระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 3)

การที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันนั้น เป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอน ครูต้องเป็นผู้รู้จริง มีความศรัทธา มีความพร้อมทั้งความรู้และความสามารถที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ผู้เรียน (ประพันธ์ จุ่มคำมูล. 2544: 52)

ในการเรียนการสอนครูต้องสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่สนุกสนาน มีสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน เช่นเดียวกับการสนับสนุนให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนภายในชั้นเรียน ครูต้องเอาใจใส่ต่อนักเรียน ด้วยท่าทีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยการฟังและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน และนอกเหนือจากนั้น

ครูต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ และมีการวางแผนการสอนตามลำดับขั้นตอนของการสอนอย่างต่อเนื่อง (ศรารัตน์ ลิ้มไพบูลย์. 2540: 22)

ครูผู้สอน ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีทั้งครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการด้านครูผู้สอนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 3 - 4)

1) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติ ต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

2) จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงานให้ครบ 1 ปีการศึกษาเป็นอย่างน้อย และมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

3) ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอน หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

4) ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ในการสื่อสารเหมือนเจ้าของภาษา และได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5 หรือ TOEIC ไม่น้อยกว่า 600 หรือได้รับหลักฐานทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเทียบเท่าเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น จากสถาบันภาษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

5) ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเด็ก และวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หรือหลักฐานแสดงว่า ได้ผ่านการอบรมด้านวิชาการศึกษา จากหน่วยงานหรือสถาบันที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต หากยังไม่ได้รับการศึกษา ผ่อนผันให้เข้ารับการศึกษภายในระยะเวลา 1 ปี หรือมีประกาศนียบัตรวิชาชีพครู หรือมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยได้รับการรับรองจากหน่วยงานเดิม

6) ครูผู้สอนชาวต่างประเทศ ต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศ ไทย ภาษา และวัฒนธรรม อย่างน้อย 15 หน่วยกิต

7) สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

8) ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง

จากรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ : โรงเรียนสองภาษา (EP) พบว่า ครูที่สอนในโครงการสองภาษาส่วนใหญ่เป็นครูชาวไทยถึงร้อยละ 70 ส่วนครูชาวต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 30 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูสัญชาติอเมริกัน อังกฤษ และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ โดยมีอัตราจ้างครูชาว

ต่างประเทศของโรงเรียนในโครงการสองภาษาอยู่ระหว่าง 20,000-50,000 บาท

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547: 7-11)

ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่พบในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เช่น จากหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ใช้ชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรครู ครูผู้สอนระดับอนุบาลต้องมีวุฒิการสอนด้านอนุบาลศึกษา ผู้สอนวิชาชีพต้องมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่สอน การกำหนดวุฒิขั้นต่ำไม่ได้ระบุสาขาใด ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพการสอนเพราะผู้เป็นครูจะต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาและได้มีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสม นอกจากนั้นยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนต่อเนื่องในการอบรมครูชาวต่างประเทศที่สอนในโรงเรียนสองภาษาให้มีประสบการณ์ด้านการสอน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ และโรงเรียนมักประสบปัญหาในการหาครูที่มีคุณภาพ (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2543: 16-17) อาจารย์ผู้สอนบางคนถูกเชิญมาจากหน่วยงานอื่น ขาดความรู้ความเข้าใจในตัวเด็ก เนื่องจากไม่ได้เป็นครูโดยอาชีพ จึงไม่สามารถช่วยและแก้ไขจุดอ่อนให้เด็กได้ และไม่มีเวลาเต็มที่ให้กับเด็ก (อมรวิรัช นาคทรพ. 2546: 1) จึงยกภาระการสอนเสริมให้กับครูไทย ซึ่งในบางวิชาครูไทยก็ไม่มี ความชำนาญ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น (ยุทธพงศ์ ทิพย์ชาติ และคณะ. 2547: 1)

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการขาดแคลนครูเจ้าของภาษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ครูชาวต่างชาติสร้างข้อต่อรองกับทางโรงเรียนได้มากขึ้น ครูต่างชาติจึงพร้อมจะลาออกไปอยู่โรงเรียนที่จ่ายแพงและมีสวัสดิการดีกว่า มีโรงเรียนบางแห่งแก้ไขปัญหาด้วยการจ้างครูที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด และจำนวนไม่น้อยพบว่ามิใช่ประกาศนียบัตรปลอม ซึ่งล้วนแล้วแต่มีโอกาสกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก (วีรณัฐ ปิณฑวนิช. 2547: 17-18)

ด้วยเหตุที่มีการเปิดการเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมากขึ้น ทำให้ขาดแคลนครูต่างชาติ และบางแห่งครูไทยก็ได้คะแนน TOEFL ไม่ถึง 550 ปัญหาครูต่างชาติเจ้าของภาษาจึงสร้างความยุ่งยากให้ทางโรงเรียนมากที่สุด ซึ่งมีอยู่หลาย ๆ สาเหตุ ได้แก่ ครูต่างชาติบางคนแม้จะมีวุฒิหรือความรู้ทางวิชาการด้านที่ต้องการ แต่ไม่ได้จบด้านการสอนด้วย ทำให้ถ่ายทอดความรู้ได้ไม่ดี ครูต่างชาติอยู่สอนไม่นาน อาจเป็นนักท่องเที่ยวหรือนักศึกษาที่เพิ่งจบมาท่องเที่ยวหาประสบการณ์ชีวิต ทำให้เกิดภาวะขาดครูบ่อย ๆ และขาดความต่อเนื่องในการสอน รวมถึงครูขาดคุณภาพ ไม่มีทักษะในการถ่ายทอดและสื่อความหมายเท่าที่ควร ไม่เข้าใจจิตวิทยาเด็ก คุมห้องเรียนไม่ได้ กระทั่งทำใบปริญญาปลอม (นิภาพร จตุพรโชค. 2547: 92-93) การเปิดโรงเรียนมากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ ทำให้เกิดการขาดแคลนครู อาจารย์ที่มีความสามารถในภาษาที่สอง เนื่องจากจะมีการแย่งตัวครูกัน (อมรวิรัช นาคทรพ. 2546: 1) ปรากฏการณ์ดังตัวครูของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ไม่ได้เกิดขึ้นกับครูชาวต่างชาติเท่านั้น แต่พบว่าครูไทยที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งมีจำนวนน้อยนั้น

ตกอยู่ในสภาพเดียวกัน นอกจากนั้นประสบปัญหาความแตกต่างด้านวัฒนธรรมของครูไทยกับครูต่างชาติ ซึ่งต้องมีการปรับตัว (วีรณัฐ ปิณฑวนิช. 2547: 18)

สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับด้านครูผู้สอน คือ การกำหนดคุณสมบัติของครูผู้สอน ทั้งครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ การวางแผน และมาตรการในการสรรหาครูชาวต่างชาติ เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนครูที่มีคุณภาพ เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ปัญหาการปรับตัวและการประสานงานกันระหว่างครูไทยกับครูต่างชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนส่วนมากประสบอยู่ และมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

2.4 ผู้เรียน

ผู้เรียน หรือ นักเรียน ตามพจนานุกรม (2546: 568) หมายถึง ผู้ที่รับการศึกษาจากโรงเรียน โดยผู้เรียนแต่ละคนจะมีเงื่อนไขการเรียนรู้ที่ต่างกัน หลักการวิเคราะห์ผู้เรียนควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้ (วัฒนาพร ระวังทุกข์. 2545: 218-219)

1) ธรรมชาติของผู้เรียน ธรรมชาติของผู้เรียนจะมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไปตามสภาพของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา วิถีคิด ค่านิยม ความเชื่อ ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ

2) ประสบการณ์และพื้นฐานความรู้เดิม ผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมามีไม่เหมือนกัน แม้จะผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสถานการณ์เดียวกันทั้งนี้ เพราะผู้เรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว มีธรรมชาติและศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเป็นพื้นฐาน ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ใหม่

3) วิธีการเรียนรู้ หรือ ลีลาการเรียนรู้ (Learning Style) ของผู้เรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน ซึ่ง David Kolb ได้แบ่งผู้เรียนตามวิธีการเรียนรู้ไว้ 4 แบบ ได้แก่ ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้จากจินตนาการของตนเอง จากการปฏิบัติ จากสามัญสำนึกและจากการคิดวิเคราะห์

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับด้านผู้เรียน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ข: 1-20)

1) รับนักเรียนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
2) สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของผู้เรียน ได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด

3) ให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ได้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม อย่างน้อย 3 % ของจำนวนนักเรียนในโครงการ

4) การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียน ควรเป็นดังนี้ ระดับก่อนประถมไม่เกินห้องละ 25 คน และระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ไม่เกินห้องละ 30 คน และระดับวิชาชีพ (ปวช.) และวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

จากการศึกษางานวิจัย พรชูลี อาชาวำรุง (2541: 13) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับผู้เรียนในการสอนภาษาที่สอง ดังต่อไปนี้

1) ทุกคนสามารถได้มาซึ่งภาษาที่สองได้ ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก โต เด็กวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่

2) ผู้เรียนสร้างภาษาที่เกี่ยวเนื่องระหว่างภาษาแม่และภาษาที่สองอย่างเป็นระบบในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการใช้ภาษาอย่างผิดพลาดของเด็กในการเรียนภาษาแรก และการเรียนภาษาที่สองจำเป็นต้องอาศัยภาษาที่หนึ่งเป็นฐานเสมอ

3) การเรียนภาษาที่สอง มีขั้นตอนที่ชัดเจน และสามารถทำนายได้ กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องเข้าใจและสามารถใช้โครงสร้างเบื้องต้น ก่อนที่จะเรียนรู้และเข้าใจระดับที่สูงขึ้นต่อไป

4) การฝึกปฏิบัติได้ทำให้เรียนภาษาอย่างสมบูรณ์แบบ

5) การรู้จักผลของภาษามีได้หมายความว่าสามารถใช้ภาษานั้นในการปฏิสัมพันธ์เชิงสื่อสารได้

6) การแก้ความผิดที่ปรากฏชัดเจนแต่ละครั้งที่ความผิดนั้นเกิดขึ้น ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมทางภาษา

7) สำหรับผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ การได้มาซึ่งภาษาจะมีขีดจำกัดที่ไม่สามารถจะเรียนรู้ภาษาที่สองได้ดีเท่ากับเจ้าของภาษา

8) คนเราไม่สามารถเรียนภาษาที่สองให้ได้ดีเหมือนเจ้าของภาษา ถ้าเรียนเพียงวันละ 1 ชั่วโมง แต่จำเป็นต้องอยู่ที่สิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษานั้นประจำวัน

9) การเรียนภาษาที่สองยากลำบากมากเพราะภาษาที่มีความสลับซับซ้อน

10) ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจความหมายของภาษาภายในบริบทมากกว่าภาษาที่มีได้อยู่ในบริบท และไม่สามารถแสดงออกทางภาษา เช่น การพูด อ่าน เขียน ได้ เท่ากับความเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดแสดงให้เป็นการสื่อสาร หรือตีความ

ผู้เรียนที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนควรจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษากำหนด เพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จะต้องเรียนเนื้อหาวิชาต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ การรับนักเรียนก่อนเข้าโรงเรียนจึงควรคำนึงถึงพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วย จากการศึกษาพบว่าส่วนของการจัดการเรียนการสอนครูจะมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของพื้นฐานของนักเรียนที่ไม่เท่ากัน และทักษะทางภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้ยาก (กรกฤษ มีมงคล. 2548: 55)

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนส่วนใหญ่ไม่เข้มงวดในการคัดเลือกรับนักเรียนที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษก่อนเข้าโรงเรียน เป็นเหตุให้เด็กที่ไม่ได้เรียนโปรแกรมการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมาตั้งแต่ต้น หรือไม่มีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษมาก่อน ต้องใช้ความพยายามในการเรียนมากขึ้นเป็นเท่าตัว โดยเฉพาะหากเข้ามาเรียนในช่วงชั้นที่สูง วิชาการต่าง ๆ ยากขึ้น ผู้ปกครองต้องเข้ามาช่วยเหลือลูกมากขึ้น

และยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่พบในการเรียนการสอน คือ เด็กไม่คุ้นกับระบบการเรียนที่ให้เด็กเป็นศูนย์กลาง ในการทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อน จะมีปัญหาการปรับตัวไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อครูถาม โดยเฉพาะในช่วงชั้นแรกที่ย้ายจากระบบธรรมดาเรียนในระบบที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน การย้ายเข้าระหว่างปีการศึกษา ก็เป็นปัญหาคือตามเพื่อนไม่ทัน เข้ากับระบบไม่ได้ เกิดความเครียดความกังวล จนทำให้ขาดเวลาสำหรับการพัฒนาด้านอื่น ๆ (นิภาพร จตุพรโกศล. 2547: 92-93)

เด็กอาจไม่ได้ทั้งภาษาและสาระการเรียนรู้ หรืออาจมีความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นบ้าง แต่ในเรื่องสาระนั้นอาจด้อยกว่าเด็กในหลักสูตรปกติได้ (วีรณัฐ ปิณฑวนิช. 2547: 18)

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาความเหลื่อมล้ำ และทัศนคติที่ไม่ดีของเด็กหลักสูตรปกติ ที่มีต่อเด็กหลักสูตร EP มองว่าได้รับสิทธิพิเศษมากกว่า ซึ่งเป็นเพราะโรงเรียนต้องการให้เด็กกลุ่มนี้มีความโดดเด่น ทั้งการแต่งกายพิเศษ ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกกับค่าเล่าเรียนที่ค่อนข้างสูง ทั้งนี้ ยังพบปัญหาว่าโดยหลักการในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนแม้จะกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักเรียน แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่ได้คำนึงถึงพื้นฐานความพร้อมในการเรียนของเด็กมากนัก เพราะพบว่าเด็กเรียนอ่อน และเด็กที่มีอาการออทิสติกเข้าเรียนด้วย ทำให้เด็กเรียนไม่รู้เรื่อง และเกิดความเครียด (ยุทธพงศ์ ทิพย์ชาติ และ คณะ. 2546: 1)

สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับด้านผู้เรียน คือ การกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ทั้งในด้านความพร้อมของวัยที่เหมาะสม ความสามารถในการศึกษา และทักษะพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2.5 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หมายถึง หนังสือ เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

สื่อ เป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนที่จะนำทางให้ผู้เรียนเดินไปสู่จุดหมายในการเรียนรู้ นอกจากนั้นสื่อยังสร้างเสริมแรงจูงใจให้บทเรียนน่าสนใจ และสนุกไม่น่าเบื่อหน่าย เป็นการให้ประสบการณ์ตรงจากเรื่องที่เรียน ทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ และช่วยให้นักเรียนจดจำได้ไปอีกนาน การเลือกใช้สื่อและการผลิตสื่อ ควรให้มีความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมและวัยในระดับชั้น แต่ทั้งนี้สื่อที่จะนำมาใช้นั้นจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะนำเสนอ และควรเป็นสื่อที่หาง่าย (ศรารัตน์ ลิ้มไพบูลย์. 2540: 29)

สื่อมีหลายประเภท ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม โดยการนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงหลักสามประการ คือ (กรกฤต มิมงคล. 2548:16 ; อ้างอิงจาก พระมหาวรเชษฐ รมจันทร์อินทร์. 2539: 13-15)

1) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ เมื่อนำมาใช้แล้วสามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอนทุกประการจึงจะนับได้ว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

2) มีประสิทธิผล (Productive) คือ จำนวนผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นถ้าเป็นจำนวนมากก็นับว่าสื่อนั้นมีประสิทธิภาพสูง แต่ถ้าจำนวนผู้เรียนบรรลุผลวัตถุประสงค์น้อยก็แสดงว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิผลต่ำ

3) ประหยัด (Economy) นอกจากคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว จะต้องคุ้มค่าทั้งทางด้านทุนทรัพย์และแรงงานรวมทั้งระยะเวลาในการใช้งานด้วย

สื่อการเรียนการสอนมีประโยชน์มากในด้านการเรียนการสอน เพราะสื่อช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนานและน่าสนใจยิ่งขึ้น นักเรียนเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะติดตามบทเรียน อีกทั้งครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์และตัวนักเรียนด้วย ดังนั้น การเลือกใช้สื่อจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง บทบาทในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นภารกิจของครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับผลของการเรียนรู้รายปี/รายภาค ซึ่งอาจดำเนินการได้ 4 ลักษณะใหญ่ๆ (วัฒนาพร ระบับทุกข์. 2545: 224-225)

ก. การสร้าง/ผลิตเอง

การผลิต/จัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ทั้งหมด เป็นวิธีการได้มาซึ่งสื่อการเรียนที่ครูผู้สอนสามารถกำหนดรูปแบบ สาระ และวิธีนำเสนอสาระของสื่อขึ้นนั้นได้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอนอย่างแท้จริง การผลิต จัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ สามารถทำได้หลายรูปแบบ

1) หนังสือเรียน เป็นสื่อการเรียนรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งมีเนื้อหา/สาระครอบคลุม ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2) คู่มือ/คู่มือการสอน/คู่มือการเรียนรู้ เป็นสื่อที่ให้แนวทางกับครูผู้สอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดประสงค์หรือมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

3) ชุดการเรียนการสอน ประกอบด้วย สื่อหลายๆ ชนิดจัดรวมไว้เป็นชุด เช่น คู่มือแนะนำการใช้ชุดการเรียนการสอน หนังสือเรียน แบบฝึกหัด กิจกรรม บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

4) บทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อสำหรับให้ผู้เรียน เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5) แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ แบบฝึกกิจกรรม เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครูควรรู้ จัดทำขึ้นเองเพราะครูเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน

6) สื่อเสริมการเรียนรู้อื่นๆ เป็นสื่อที่มีสาระลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรืออาจมีสาระหลายๆ สาระมารวมกัน เพื่อการศึกษาเพิ่มเติม

ข. การจัดทำเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงบางส่วน

ในกรณีที่สามารถจัดหาสื่อการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาในห้องเรียน หรือจัดซื้อมา แต่ยังไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์ ความต้องการและนำไปใช้ ครูผู้สอนสามารถพัฒนาสื่อที่มีอยู่แล้วให้สอดคล้องกับความต้องการตามแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดย เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของสื่อที่มีอยู่ หรือดัดแปลงบางส่วน ซึ่งการดัดแปลงบางส่วนจะมีความคุ้มค่าและประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการผลิตใหม่มาก อีกทั้งยังท้าทายความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ด้วย

ค. การเลือกซื้อสื่อการเรียนการสอนที่จัดจำหน่าย

การเลือกจัดซื้อสื่อ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการพิจารณาเลือกซื้อสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโรงเรียน ที่สามารถวิเคราะห์และพิจารณาคุณภาพของสื่อที่เลือกซื้อว่าสอดคล้อง เหมาะสมกับหลักสูตรของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเอง และสอดคล้องกับความต้องการ การออกแบบการเรียนรู้ และสาระความรู้ที่กำหนดไว้ รวมถึงความเหมาะสมของราคาจำหน่ายอย่างละเอียดถี่ถ้วน

ง. การค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ โรงงาน สถานที่ทางประวัติศาสตร์ วัด พิพิธภัณฑ์ สถานประกอบการ สำนักงานชุมชน ฯลฯ ซึ่งสถานศึกษา ครูผู้สอน ควรจัดเตรียมและจัดหาแหล่งการเรียนรู้ หรือสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ใช้ค้นคว้าหาความรู้และเรียนรู้ หรือจัดเตรียมสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ผู้เรียนสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ตามความสามารถเฉพาะและความแตกต่างของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการด้านสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ข: 1-20)

- 1) สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วน ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด
- 2) ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือขึ้นเองและมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน
- 3) สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตร โดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- 4) สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วน เพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าว ให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนแต่ละแห่ง ดำเนินการจัดหาและพัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอนด้วยตนเอง ยังไม่มีเกณฑ์กำหนด แนวทางการใช้และพัฒนาสื่อลักษณะดังกล่าว ทำให้เนื้อหาของสื่อ ไม่ตรงตามหลักสูตรและมี มาตรฐานต่างกัน (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2543: 16-17) สื่อประกอบการเรียนการสอนและตำรา มี ราคาค่อนข้างสูง ขาดตำราที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน (กรกฤช มีมงคล. 2548: 55) หนังสือและสื่อที่เป็นภาษาอังกฤษให้ทั้งครูและนักเรียนใช้มีน้อย ซึ่งทุกห้องเรียนควรมีเครื่องเล่น วีดิทัศน์ และสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มีห้องแล็บทางภาษา ตลอดจนมีสื่อหนังสือ ภาษาอังกฤษ เพื่อการค้นคว้าพร้อมในห้องสมุดอย่างเพียงพอ และกระทรวงศึกษาธิการเตรียม พัฒนาศูนย์ภาษาอังกฤษที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ คือ ERIC Center และ Self Learning Center ให้มีสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มศูนย์พัฒนาด้านภาษาให้ครบ ทุกเขตพื้นที่การศึกษา (วีรบุษ ปิณฑวนิช. 2547: 17-19) ควรมีการแนะนำแหล่งที่ซื้อสื่อและ เอกสารประกอบการเรียนการสอนในราคาถูก การสั่งซื้อในปริมาณที่มากราคารของสื่อและตำรา เรียนจะถูกกลง หรือมีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อตำราเองแล้วนำมาเย็บเล่มเพื่อใช้ในโครงการโดย ไม่ต้องสั่งซื้อ (กรกฤช มีมงคล. 2548: 56-57)

สรุปประเด็นสำคัญในการศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอน คือ สถานศึกษาต้อง จัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่าง ครบถ้วน เพียงพอ ขึ้นอยู่กับความพร้อมและขีดความสามารถของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการ เรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรของสถานศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประสานสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ได้ เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน ความพยายามต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของ หลักสูตรนั้น ประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด (วัชรยุท บัญมา. 2542: 58)

การประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตรแปลงไปสู่การปฏิบัติ นั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินผล นี้จะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป (สุนีย์ ยี่แพร. 2546: 9)

การวัดประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทาง การเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและ เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลการเรียนของสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาจึงต้องมีผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับพื้นที่การศึกษา

และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. 2545: 228-229)

ข้อกำหนดการวัดและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรที่จำเป็นต้องดำเนินการประกอบด้วย (บุญชู ชลัษเฐียร. 2546: 7)

1. ระดับชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อดูความก้าวหน้าด้านความรู้ ทักษะ พัฒนาการ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้เรียนรายบุคคล ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในการเรียน ช่วยเหลือผู้เรียน หรือส่งเสริมผู้เรียน

2. ระดับสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีผลสัมฤทธิ์ระดับใด เป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ เมื่อสิ้นภาคเรียน/ปีการศึกษา/จบช่วงชั้น เพื่อการตัดสินใจผลการเรียนรายวิชา/การเลื่อนช่วงชั้น หรือให้การรับรอง

3. ระดับชาติ การประเมินคุณภาพระดับชาติ มีจุดมุ่งหมายให้เป็นกระบวนการสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของชาติในภาพรวม

การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบการวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. 2545: 231)

หลักเกณฑ์และวิธีการของการวัดและประเมินผลการเรียน โครงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ข: 1-20)

1) การวัด และประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS หรือ TOEIC ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2) สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพและจัดทำผลการประเมินไว้เป็น หลักฐาน

การดำเนินงานของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนแต่ละแห่งมีการดำเนินการผลและประเมินผลด้วยวิธีการของตนเอง โดยใช้ข้อสอบที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง การ

รายงานผลใช้รูปแบบและเอกสารการรายงานผลที่แต่ละโรงเรียนพัฒนาขึ้น ทำให้ขาดมาตรฐาน ประกอบกับรายการเอกสารของกรมวิชาการ เช่น หลักสูตร คู่มือการสอน รายการจุดประสงค์ วิชาต่าง ๆ และใบประกาศนียบัตรที่เป็นฉบับภาษาอังกฤษยังมีจำกัดไม่ครอบคลุม (สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. 2543: 17) ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นักเรียนบางคนตอบคำถามผิดเนื่องจาก แปลคำถามที่เป็นภาษาอังกฤษไม่ได้ ทั้งที่ทราบคำตอบในข้อนั้นๆ การวัดและประเมินผลการเรียน ควรวัดผลนอกห้องเรียนด้วยเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษตลอดเวลา และควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลนักเรียนด้วย (กรกฤช มีมงคล. 2548: 56-57)

ประเด็นสำคัญในการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน คือ กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียน ที่เป็นตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

3. การจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในต่างประเทศ

ข้อมูลจากหนังสือ “Bilingual Education: Compensatory to Quality Schooling” (Brisk. 1998) บ่งบอกว่านักเรียนต่างชาติที่อพยพมาอยู่ในสหรัฐอเมริกาที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาในระบบสองภาษา ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเท่ากับนักเรียนอเมริกัน โดยให้ความเห็นว่านักการศึกษา ครูผู้สอน ผู้บริหาร ควรต้องปลดตัวเองออกจากพันธนาการทางความคิดในด้านปัจจัยต่างๆ รอบตัวนักเรียน เช่น ด้านครอบครัวที่มีผลต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษเนื่องจากนักเรียนยังคงใช้ภาษาดั้งเดิมในการสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยในด้านของสภาพทางสังคมและทางเศรษฐกิจของนักเรียน

ในอดีต ครอบครัวที่มีฐานะในลาตินอเมริกา มักส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระบบสองภาษา ด้วยเหตุผลที่เชื่อว่าการศึกษาในระบบสองภาษาจะสามารถทำให้บุตรหลานของตนเองมีความรู้ความสามารถด้านภาษามากกว่าหนึ่งภาษา และสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ทั้งด้านการงานอาชีพและในด้านของสังคม แต่ทว่าในสหรัฐอเมริกา การเรียนในระบบสองภาษานั้น มุ่งเน้นไปที่เด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ตัวอย่างเช่น ครอบครัวที่อพยพมาจากประเทศอื่นแล้วมาอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาจนได้รับสิทธิของการเป็นพลเมือง เด็กเหล่านี้มักจะเป็นเด็กที่มีความด้อยในสังคมเนื่องจากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมือนนักเรียนส่วนใหญ่ การศึกษาในระบบสองภาษาในสหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นไปเพื่อจัดการศึกษาให้กับเด็กกลุ่มนี้ที่มีความจำเป็นต้องเรียนร่วมกับนักเรียนพูดภาษาอังกฤษ โดยพยายามทำให้นักเรียนเหล่านี้ได้รับความรู้เช่นเดียวกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่สามารถเขียน อ่าน ฟัง เข้าใจในภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตาม ผู้คนมักมีความเข้าใจความคลาดเคลื่อนในหลักของการจัดการศึกษา อย่างแท้จริงที่มุ่งเน้นพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กนักเรียนเป็นหลัก แต่การจัดการศึกษาใน

ระบบสองภาษานั้นมุ่งไปที่การทำให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้ได้โดยเร็วเท่าที่จะทำได้ เพราะการรู้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉานนั้นจะทำให้นักเรียนได้มาซึ่งความรู้จากการเรียนการสอนได้นั่นเอง

ดังนั้นการเรียนการสอนโดยยึดแนวความคิดดังกล่าวจะทำให้ทั้งครู การออกแบบหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพของการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในระบบเป็นหลักสำคัญ ซึ่งแท้จริงแล้ว เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพนั้นมุ่งเน้นการให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพในตัวตนของนักเรียนให้ได้สูงสุด โดยการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาในบริบทของสหรัฐอเมริกาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องทำความเข้าใจถึงเป้าหมายที่แท้จริงของการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการพัฒนาความรู้ทุกด้านให้แก่ผู้เรียน มิใช่เพียงแต่ต้องการพัฒนาเพียงเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ โดย Brisk ได้เขียนไว้ในหนังสือว่า การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาอย่างมีคุณภาพนั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านวิชาการทุกด้าน มีการกำหนดวิธีการในการสอนที่ทำให้ได้มาซึ่งความรู้ทุกด้าน มิใช่เพียงแต่ความสามารถ

ในหลายๆ ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ทั้งที่ประเทศเหล่านั้นมีภาษาพื้นเมืองของตนอยู่แล้ว เช่น ประเทศอินเดีย ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น ประชาชนสามารถติดต่อกันโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เนื่องจากการเรียนการสอนไม่ได้เกิดแต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสภาพการณ์จริงนอกห้องเรียนได้เกือบทุกโอกาส การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จึงนับว่าบรรลุวัตถุประสงค์ (พุทธรักษ์ จินดาโรจน์. 2546: 2)

เห็นได้ว่าโรงเรียนสองภาษาในต่างประเทศกับโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย มีความแตกต่างกันในด้านจุดมุ่งหมาย คือ โรงเรียนสองภาษาในต่างประเทศ จะใช้ภาษาที่สองคือภาษาพื้นเมืองควบคู่กับภาษาหลักซึ่งเป็นภาษาสากล เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่เป็นชนเผ่ากลุ่มน้อยได้เรียนรู้เนื้อหาได้เข้าใจยิ่งขึ้น ส่วนโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลเป็นภาษาที่สองควบคู่กับภาษาไทยที่เป็นภาษาหลักของประเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาสากลให้ดีพอกันกับภาษาหลักของประเทศ พร้อมกับ การเรียนวิชาความรู้ด้านต่างๆ ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามในการทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาเพิ่มขึ้น

4. การศึกษาอนาคต

ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อนเช่นปัจจุบัน เกือบทุกคนต่างมีโอกาสประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ซึ่งปัญหาที่ประสบและพยายามหาทางแก้ไขอย่าง

จริงจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้คิดถึงอนาคตกันขึ้น เนื่องจากปัญหาต่างๆ เหล่านี้มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากความล้มเหลวที่จะทำการป้องกันหรือแก้ไขก่อนที่จะถึงจุดวิกฤติ ซึ่งก่อนหน้านั้น หากได้มีการลงทุนมองอนาคตกันเสียแต่แรกด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และด้วยวิธีการที่เป็นระบบแล้ว ก็คงจะสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า และสามารถดักแก้ปัญหาเหล่านั้นเสียก่อนได้ อันจะมีผลต่อเนื่องไปถึงการประหยัดเงินตรา ทรัพยากรด้านต่างๆ และลดความเสียหายลงได้มาก (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542: 48)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นเกิดขึ้นทุก ๆ แห่งและทุก ๆ เวลา สังคมไทยก็เช่นกัน ความแน่นอนประการหนึ่งในช่วงทศวรรษที่กำลังจะมาถึงข้างหน้าก็คือ ความเจริญจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง สังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อน จากกระแสของความเป็นโลกใบเดียวกัน และกระแสความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพของปัญหาและโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตย่อมมีอยู่อย่างมากมาย หากขาดการศึกษาในลักษณะการทำนายอย่างเป็นระบบแล้ว ก็ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าที่ไม่ประมาทการศึกษาค้นคว้า โดยการทำนายถึงสภาพปัญหาและโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตของสังคม ด้านต่าง ๆ อันเป็นผลจากแหล่ง (sources) ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ ทั้งในด้านที่เป็นความคิดหรืออุดมการณ์และด้านที่เป็นวัตถุ หรือทั้งจากปัจจัยที่เป็นมนุษย์และที่ไม่ใช่มนุษย์ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็น (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542: 49)

4.1 ลักษณะของการศึกษาอนาคต

การศึกษาค้นคว้าเป็นวิชาการสาขาหนึ่งที่เริ่มมีขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เอง ซึ่งก็เป็นที่แพร่หลาย แต่เนื่องจากความเป็นสาขาวิชาใหม่ จึงมีลักษณะที่เป็นข้อสังเกตหลายประการด้วยกันดังนี้ (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542: 49-50)

4.1.1 การศึกษาค้นคว้าเป็นการขยายหรือเป็นการมองสังคมไปข้างหน้าให้กว้างขึ้น ด้วยการพัฒนาวิธีการคิดเกี่ยวกับอนาคตที่ดีขึ้นและเป็นไปในเชิงวิชาการมากขึ้น

4.1.2 จากจำนวนของนักวิชาการที่มากขึ้น และเทคนิคการทำนายอนาคตที่เป็นเชิงวิชาการมากขึ้น ทำให้การศึกษาค้นคว้าเป็นวิชาการที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไป

4.1.3 การศึกษาค้นคว้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำนาย ที่สำคัญก็คือการศึกษาค้นคว้าได้ช่วยให้บุคคลได้พัฒนาความเข้าใจ เจตคติ และความสามารถ ในทางกลับกันก็ช่วยให้พวกเขาได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและด้วยความรับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตในสังคมเทคโนโลยี

4.1.4 การศึกษาค้นคว้าตั้งอยู่บนหลักการที่ว่าอนาคตไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องแน่นอน เป็นแต่เพียงความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นเท่านั้น แต่ก็ก่อให้เกิดกรอบความคิดต่าง ๆ มากมาย ตลอดจนวิธีที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.5 การศึกษาอนาคตตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า กิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ก่อให้เกิดสิ่งตามมาอย่างกว้างขวาง และมีระยะยาวมากขึ้น ดังนั้นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะเกิดตามมานั้นอย่างรอบคอบจึงเป็นสิ่งจำเป็น

4.1.6 การศึกษาอนาคตเป็นการศึกษาทางเลือก (alternatives) บนพื้นฐานความคิดที่ว่าอนาคตมิได้มีเพียงทางเลือกเดียว แต่มีอยู่มากมาย ซึ่งจะมีบทบาทที่มีอิทธิพลต่ออนาคตที่เกิดขึ้นจริงอย่างมาก

4.1.7 การศึกษาอนาคตเกี่ยวข้องอย่างมากต่อการอำนวยความสะดวกในการทำ ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลง จึงมีผลต่อการเร่งการเปลี่ยนแปลงและผลที่เกิดตามมาทั้งใน ระดับบุคคลและสังคมให้เร็วขึ้น

4.1.8 การศึกษาอนาคตช่วยให้มีความสำนึกถึงเป้าหมายที่พึงปรารถนา

4.1.9 สารสำคัญของการศึกษาอนาคตมิได้จำกัดอยู่ด้วยขอบเขตของวิชาการแบบดั้งเดิม แต่เป็นการมองไปข้างหน้าอย่างเป็นสหวิทยาการ

4.1.10 การศึกษาอนาคตเป็นความพยายามที่จะทำความเข้าใจและอธิบาย ความสัมพันธ์ ทั้งภายในและระหว่างระบบที่สลับซับซ้อนของส่วนประกอบต่าง ๆ ของธรรมชาติและของโลกแห่งสังคม

4.1.11 องค์ประกอบสำคัญของการศึกษาอนาคตประการหนึ่งคือการมุ่งมองไป ทั้งโลก จากพื้นฐานความเชื่อที่ว่าเราอาศัยอยู่ในโลกที่จำกัดและต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน จึง ต้องการการสงวนรักษา การร่วมมือและสันติภาพ

4.1.12 องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งของการศึกษาอนาคต คือ การมองไป ข้างหน้าเกี่ยวกับนิเวศวิทยา เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภัยที่คุกคามต่อสภาพแวดล้อมมากมาย

4.1.13 การศึกษาอนาคตอาศัยเทคนิคและกระบวนการสำหรับการวิเคราะห์ การพัฒนาที่เป็นไปได้ ที่น่าจะเป็นและที่พึงปรารถนา ซึ่งมีแตกต่างกันมากมายหลายวิธี โดย อาศัยแนวคิดด้านสถิติและสังคมศาสตร์และการทำให้มีเหตุผลขึ้น ซึ่งมีใช้โดยความสามารถที่ ทำนายได้สำเร็จ แต่อยู่ที่การยอมให้มีการทดสอบทางเลือกสิ่งที่เกิดขึ้นมาและเป้าหมาย จึงจะทำให้ การศึกษาอนาคตเป็นสิ่งที่ถูกต้องขึ้น

4.1.14 การศึกษาอนาคตต้องเกี่ยวข้องกับอุดมการณ์อย่างมาก จึงง่ายต่อการที่จะ มีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับบุคคลอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดการทำนายสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจาก พฤติกรรมและการกระทำของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

4.1.15 แม้ว่าจะมีภาพอนาคตที่ไม่ดี (pessimistic) อยู่มาก แต่การศึกษาอนาคตจะมีพื้นฐานการทำนายอยู่ที่ภาพอนาคตที่ดี (optimistic) ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาใหญ่หลวง รออยู่ แต่มนุษย์ก็จะสามารถใช้สติปัญญาหาวิธีการที่จะจัดการให้สำเร็จให้ได้ ในกรณีเช่นนี้ ก่อให้เกิดการวางแผนที่จะทำให้บรรลุผลตามอนาคตที่พึงปรารถนา และหลีกเลี่ยงจากอนาคตที่ไม่พึงปรารถนาได้

4.1.16 แม้ว่าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอนาคตจะเน้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมาก แต่ปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับอนาคตด้านที่เป็นมนุษย์มากขึ้น

4.1.17 การศึกษาอนาคตเป็นการมองไปข้างหน้าในแนวใหม่ ซึ่งอาจจะช่วยให้เข้าใจสภาพในปัจจุบันได้ดีขึ้น และทำให้เรามองเห็นโลกที่เราอาศัยอยู่ในปัจจุบันได้ชัดเจนขึ้น

4.1.18 เป้าหมายสุดท้ายของการทำนาย ส่วนใหญ่อยู่ที่การจัดสรรประเทศเพื่อช่วยในการกำหนดนโยบายและเพื่อการวางแผนสำหรับอนาคต

โดยสรุปแล้วการศึกษาอนาคตเป็นการคาดการณ์ถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ด้วยการพัฒนาวิธีการคิดเกี่ยวกับอนาคตในเชิงวิชาการมากขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำนายช่วยให้บุคคลได้พัฒนาความเข้าใจ เจตคติ ของความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็น โดยก่อให้เกิดกรอบความคิดต่าง ๆ ตลอดจนวิธีที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ประโยชน์ของการศึกษาอนาคต

ประโยชน์ในการศึกษาอนาคต มีดังนี้ (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542: 51-52)

4.2.1 ช่วยในกระบวนการตัดสินใจ คือ

1) ช่วยกำหนดกรอบการทำงานในการตัดสินใจเพื่อการวางแผน กล่าวคือ
แผน

นโยบาย หรือการตัดสินใจใด ๆ จะไม่สามารถกระทำได้หากขาดข้อตั้งมูลเบื้องต้น (assumption) หรือหากมีแต่เป็นข้อตั้งมูลเบื้องต้นที่ผิดพลาด ก็จะนำไปสู่ความเสียหาย ซึ่งข้อตั้งมูลเบื้องต้นนี้สามารถได้มาด้วยการศึกษาอนาคต แม้จะเป็นเพียงความเป็นไปได้ หรือความน่าจะเป็นมากกว่าความถูกต้องแน่นอน แต่ก็หลักเกณฑ์ที่จะช่วยให้นักวางแผนนำไปพิจารณาประกอบการวางแผนหรือการตัดสินใจได้

2) ช่วยในการตัดสินใจหาทางป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นก่อนจะกลายเป็นปัญหาขั้นวิกฤติ และการตัดสินใจเพื่อให้มีการกระทำกับโอกาสที่คาดว่าจะเป็นไปได้และเหมาะสม

3) ช่วยในการตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันปัญหาจากหลาย ๆ วิธีที่
นักอนาคตได้เสนอทางเลือกไว้ให้

4) ช่วยให้สามารถประเมินทางเลือกของนโยบายและการปฏิบัติ เนื่องจาก
นักอนาคตได้ช่วยประเมินทางเลือกต่าง ๆ ไว้ โดยวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เป็นไปได้ที่จะมีต่อ
โลกแห่งอนาคตนั้น

5) ช่วยเพิ่มโอกาสในการเลือกสรรจากทางเลือกหลาย ๆ ทางที่เสนอไว้ ทำให้
ผู้คนเป็นอิสระในการเลือกสรร สามารถจะหลีกเลี่ยงจากการเป็นทาสของการยอมรับแนวโน้มใน
ปัจจุบันที่อาจจะนำไปสู่ความหายนะได้

4.2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคตจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจใน
ตนเองทำให้คนเริ่มมองไปข้างหน้า คำนึงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นปัญหาและไม่เป็น

ปัญหา ทั้งยังช่วยให้ประชาชนยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายขึ้น อันเนื่องจากการได้รับการเตือนถึงสิ่งที่เกิดขึ้น และสามารถปรับตัวได้

4.2.3 การมุ่งอนาคตจะทำให้ผู้คนคำนึงถึงแต่ในด้านดี และมีความมุ่งมั่นที่จะไปถึงให้ได้

4.2.4 ช่วยในการสร้างสรรค์ การศึกษาอนาคตจะสามารถชักจูงและให้ความสนใจต่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพราะการมองอนาคตที่ห่างไกลออกไปมากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าย่อมทำให้สามารถคิดได้อย่างสบายอารมณ์และสร้างสรรค์ ซึ่งลักษณะความอิสระในการคิดเช่นนี้ จะก่อให้เกิดกระแสความคิดที่ล้นไหลเข้าไปในความสำนึก และเมื่อได้รับการประเมินในภายหลังแล้วก็สามารถนำไปใช้ได้

4.2.5 เป็นเทคนิคในด้านการศึกษอนาคตจะช่วยชักจูงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกิดความตระหนักว่า พวกเขาสามารถสร้างโลกได้ โลกที่ดีกว่าที่คนอื่น ๆ คิด และจะทำให้พวกเขาทราบได้ว่า พวกเขาไม่สามารถจะจัดการใด ๆ กับอดีตได้อีกแล้ว มีเพียงแต่อนาคตเท่านั้นที่ยังเปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถเปลี่ยนแปลงหรือควบคุมได้อยู่

4.2.6 ช่วยในการสร้างปรัชญาแห่งชีวิต ช่วยให้บุคคลเกิดความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายชีวิตอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิด “ปรัชญาชีวิต” ของแต่ละคนขึ้น อันจะทำให้บุคคลเปลี่ยนบทบาทจากการมีปฏิกิริยา (reaction) กับปัญหา เป็นการเตรียมตัวป้องกัน (preaction) ต่อปัญหา

4.3 เทคนิคการวิจัยอนาคต แบบ EDFR

การศึกษอนาคตเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จำเป็นและมีประโยชน์หลายประการด้วยกัน ดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะการช่วยให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต อันจะทำให้พวกเขาเกิดความมั่นใจในตนเอง ทำให้เริ่มมองไปข้างหน้า หยุดการถอยหลัง นอกจากนั้นยังจะช่วยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรที่มีหน้าที่วางแผนในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจมากขึ้น ทำให้เตรียมการเพื่อการป้องกันปัญหาและส่งเสริมต่อโอกาสที่พึงปรารถนาได้เป็นอย่างดี ยิ่งกว่านั้นการศึกษอนาคตที่คาดคะเนถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ ที่จะพึงมีต่อการจัดการศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการป้องกันปัญหาหรือส่งเสริมโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตนั้น ก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ B.B. Johnson วุฒิสมาชิกสหรัฐอเมริกาได้กล่าวว่า “จากการเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาสู่เราอย่างรวดเร็วนี้ งานให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนเพื่อให้สามารถอาศัยอยู่ในโลกแห่งอนาคตที่ไม่สามารถทำนายได้อย่างถูกต้องแน่นอนก็ดูเหมือนจะมีความเร่งด่วนมากยิ่งขึ้น” ทั้งนี้เนื่องจากว่า สภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันจะต้องให้สามารถพัฒนาบุคคลทั้งด้านความรู้ ทักษะค่านิยมและเจตคติ สำหรับการเป็นพลเมืองในสังคมแห่งอนาคต หากพิจารณาเฉพาะการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน จะเห็นได้ว่า นักเรียนในปัจจุบันจะเป็นผู้ตัดสินใจชะตาของประเทศในอนาคต นักเรียนที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาในปี 2542 ย่อมจะเป็นผู้กำหนดชะตาของประเทศประมาณปี 2558 ส่วนนักเรียน

ในระดับมัธยมศึกษาปัจจุบัน ก็ควรจะได้ทำหน้าที่ดังกล่าวก่อนหน้านั้นประมาณ 5-6 ปี เป็นต้น เพราะฉะนั้นอนาคตของประเทศชาติจะเป็นเช่นไรก็ขึ้นอยู่กับว่า การศึกษาในช่วงปัจจุบันจะมีผลต่อนักเรียนเหล่านั้นอย่างไร จึงขอเรียกร้องและกระตุ้นเตือนใจให้คิดว่า สังคมไทยในยุคสังคมโลกหรือยุคโลกาภิวัตน์ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และอย่างรอบด้านอย่างทุกวันนี้ เราควรสนใจศึกษาอนาคตให้มากขึ้นหรือไม่ โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษา (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542 : 52-53)

เทคนิคการวิจัยอนาคต ได้มีผู้จำแนกไว้หลายท่าน ด้วยกัน แต่ละท่านจะมีเทคนิคที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะนำเทคนิคการศึกษาอนาคตที่ โจเซฟ (Joseph) จำแนกไว้ 13 เทคนิคมากล่าว คือ (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542 : 52)

- 1) เทคนิคสำรวจแนวโน้ม (trend exploratory)
- 2) เทคนิคเดลฟาย (Delphi)
- 3) เทคนิคสร้างภาพอนาคต (scenario)
- 4) เทคนิคเมตริกซ์ (matrix)
- 5) เทคนิคต้นไม้สัมพันธ์และแผนที่บริบท (relevance tree and contextual map)
- 6) เทคนิคสภาพการณ์จำลอง (simulation)
- 7) เทคนิคการวิเคราะห์ของมอนติคาร์โล (Monte Carlo analysis)
- 8) เทคนิค Morphological
- 9) เทคนิคหาทางเลือก (alternative futures)
- 10) เทคนิคเชิงสถิติของเบย์เซียน (Bayesian statistical)
- 11) เทคนิควิเคราะห์พลังขับ (force analysis)
- 12) เทคนิคลูกโซ่สัมพันธ์ของมาร์คอฟ (Markov chain)
- 13) เทคนิคสิ่งบอกเหตุ (precursor)

นอกจากนี้ มีเทคนิค EDFR ซึ่งเป็นการวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnographic Delphi Futures Research - EDFR) โดย จุมพล พูลภัทรชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาขึ้น โดยการผสมผสานเทคนิคการวิจัยอนาคตสองเทคนิค คือ การวิจัย อี เอฟ อาร์ (Ethnographic Futures Research - EFR) และเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ให้มีความยืดหยุ่นในระเบียบวิธีวิจัยเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ตามปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่หลากหลาย เช่น การวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็นและปัญหา การวิจัยเพื่อหารูปแบบ กำหนดนโยบาย กำหนดมาตรฐานวิธีการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ เป็นต้น

การศึกษาการวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณนามีความเชื่อพื้นฐานของอนาคตศึกษาและการวิจัยอนาคต คือ อนาคตเป็นเรื่องที่มนุษย์สามารถทำการศึกษาได้อย่าง

เป็นระบบ ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับอนาคตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจ และเชื่อว่ามนุษย์สามารถจะควบคุมและสร้างอนาคตได้ (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2546 : 97-98)

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยอนาคตมีใช้อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้อง หากแต่อยู่ที่การสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อที่จะหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์นั้นเกิดขึ้น และป้องกันหรือขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไป หรือหาทางที่จะเผชิญกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์นั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าหากว่ามันจะเกิดขึ้นจริงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยอนาคตจะมีประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผนกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ ตลอดจนไปจนถึงการกำหนดยุทธวิธี (strategies) และกลวิธี (tactics) ที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ได้ และการป้องกันหรือขจัดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

ข้อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่าง EDFR กับ Delphi (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2539: 82)

ประการแรก EDFR ต่างจาก Delphi ตรงที่ ในรอบแรกของการวิจัยนั้น EDFR ใช้การสัมภาษณ์แบบ EFR ซึ่งโดยวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด และทุกแนวโน้มจะนำไปศึกษาต่อในรอบที่สองและสาม การทำเช่นนี้เป็นการเคารพความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

ประการที่สอง การวิจัยแบบเดลฟายตามรูปแบบเดิมนั้นมักจะเริ่มด้วยแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการเก็บข้อมูลรอบที่หนึ่ง วิธีการนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นการดูถูก (Underestimate) ความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญ เพราะไปจำกัดข้อมูลที่จะได้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการกำหนดกรอบความคิดของผู้เชี่ยวชาญโดยผู้วิจัย ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้วิจัยสนใจจะศึกษาแนวโน้มของเศรษฐกิจไทยใน 10 ปีหน้า ผู้วิจัยอาจสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมแนวโน้มเฉพาะที่ผู้วิจัยคิดว่าสอดคล้องและสำคัญ การทำเช่นนี้ผู้วิจัยอาจจะเลยแนวโน้ม หรือประเด็นที่สำคัญอื่นๆ ที่ผู้วิจัยคาดไม่ถึงหรือไม่รู้ไปอย่างน่าเสียดาย ถึงแม้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดก็ตาม ผู้เชี่ยวชาญก็อาจจะไม่ตอบเพราะไม่อยากจะเขียนหรือเพราะถูกชักนำให้คิดเฉพาะเรื่องที่ถูกละถามในแบบสอบถาม ทำให้ลืมประเด็นที่น่าสนใจไปได้ แต่ถ้าหากมีการสัมภาษณ์ในรอบแรก ผู้วิจัยจะได้แนวโน้มและประเด็นที่สอดคล้องมากที่สุด ซึ่งตอบสนองจุดมุ่งหมาย ของการวิจัยอนาคตได้ดีกว่า และยิ่งไปกว่านั้นแนวโน้มทุกแนวโน้มยังได้รับการพิจารณาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอีกใน EDFR รอบที่สอง หรือ สาม วิธี EDFR จึงน่าจะเป็นวิธีวิจัยที่ได้แนวโน้มอย่างครอบคลุม เป็นระบบและน่าเชื่อถือมากกว่าเดลฟาย

ข้อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่าง EDFR กับ EFR (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2539: 83)

ประการแรก EDFR ต่างจาก EFR ที่ระเบียบวิธีวิจัย กล่าวคือ EFR ใช้การสัมภาษณ์รอบเดียว แต่ EDFR ใช้การสัมภาษณ์รอบแรกแล้วตามด้วยเดลฟายในรอบที่สองหรือสาม วิธีการของ EDFR จึงมีระบบของการได้ข้อมูลที่เป็นที่น่าเชื่อถือได้มากกว่า

ประการที่สอง ผลสรุปของการวิจัยแบบ EFR คือ อนาคตภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เพียงรอบเดียว โดยเลือกเอาแนวโน้มที่มีฉันทามติระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์จุดอ่อนของวิธีนี้ก็คือการขาดระบบที่น่าเชื่อถือในการพิจารณาแนวโน้มที่มีฉันทามติและโดยระเบียบวิธีเองอาจทำให้แนวโน้มที่สำคัญต้องหมดไป เพราะเป็นไปได้ที่ว่ามีผู้เชี่ยวชาญเพียงคนเดียวที่พูดถึงแนวโน้มเหล่านั้น ผู้เชี่ยวชาญคนอื่นตลอดจนผู้วิจัยก็อาจลืม นึกไม่ถึงหรือไม่รู้ จึงไม่ได้พูดถึงแนวโน้มเหล่านั้น แนวโน้มเหล่านั้นจึงหลุดออกไปจากผลการวิจัย เพราะไม่มีฉันทามติ ส่วนการวิจัยแบบ EDFR จะนำแนวโน้มที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรอบแรกป้อนกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญทุกคนพิจารณาอีก ในการทำเดลฟายทำให้ทุกแนวโน้มได้รับการพิจารณาอย่างเป็นระบบเท่าเทียมกัน ผลสรุปที่ได้จากการวิจัยแบบ EDFR จึงเป็นระบบและได้แนวโน้มที่มีความครอบคลุมและน่าเชื่อถือมากกว่า EFR

4.3.1. การประยุกต์ใช้ EDFR

ถึงแม้ว่า EDFR จะเป็นเทคนิคการวิจัยที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อการวิจัยอนาคตก็ตาม แต่เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR รวมไปถึง Delphi และ EFR ก็สามารถนำไปใช้วิจัยในทำนองเดียวกับการวิจัยรูปแบบอื่นๆ ที่มีอยู่ได้เช่น การวิจัยเพื่อสำรวจความคิดเห็น สำรวจปัญหาวิจัยเพื่อหารูปแบบ เพื่อกำหนดนโยบาย เพื่อกำหนดมาตรฐาน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาและเพื่อการตัดสินใจเป็นต้น ปัจจุบันได้มีการนำเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบต่างๆ ไปใช้ในวงการและองค์กรต่างๆ มากมายทั้งเพื่อการวางแผนในอนาคต วิเคราะห์และแก้ปัญหาในปัจจุบัน ตลอดจนการวิเคราะห์อดีต เพราะเทคนิคการวิจัยอนาคต โดยเฉพาะ Delphi และ EDFR นั้นช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นระบบและน่าเชื่อถือมากขึ้น

4.3.2. รูปแบบต่างๆ ของ EDFR รูปแบบของ EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย งบประมาณ เวลา

รูปแบบที่ 1 อาจทำตามขั้นตอนปกติ คือ สัมภาษณ์ แล้วมีแบบสอบถาม 2 หรือ 3 รอบ จุดมุ่งหมายของจำนวนรอบ คือต้องการการกรองการคาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ถ้ามีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดมุ่งหมายของงานวิจัยแล้วก็หยุดได้

รูปแบบที่ 2 เรียกว่า Mini EDFR คือการสัมภาษณ์แบบ EDFR บวกกับการส่งแบบสอบถามอีกเพียงรอบเดียวแล้วก็หยุด ถ้าเลือกทำวิธีนี้โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตามสิ่งหนึ่งซึ่งควรจะทำก็คือการให้ข้อมูลย้อนกลับทางสถิติ ในรอบที่ 2 อย่างน้อยที่สุดก็คือค่าความถี่ของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ป้อนกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในรอบที่ 2 หลังจากนั้นก็นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลเช่นเดียวกับ EDFR เป็นการประหยัดงบประมาณ ประหยัดเวลา

รูปแบบที่ 3 เป็นแบบ EDFR เต็มรูป แต่มีการปรับแบบสอบถามในรอบที่ 3 ให้สั้นลงในกรณีที่การวิจัยได้ข้อมูลในแง่รายละเอียดมากจากการสัมภาษณ์ในรอบแรกแล้วทำแบบสอบถามรอบที่ 2 ทำขั้นตอนทุกอย่าง ซึ่งจะได้แบบสอบถามที่ยาวมาก หลังจากนั้นก็คิด

คำนวณวิเคราะห์ข้อมูลทุกชนิด แล้วรอบที่ 3 ก็พิจารณาเลือกเอาเฉพาะแนวโน้มที่มีระดับความเป็นไปได้มากที่สุดมาศึกษาในรอบที่ 3 ความยาวของแบบสอบถาม และควรเผื่อเอาไว้ เช่น ถ้าสนใจจะศึกษาเฉพาะแนวโน้มระดับ 3.5 ก็ควรจะเลือกแนวโน้มที่มีค่าตั้งแต่ 3.25 แต่ถ้าไม่เผื่อไว้ แนวโน้มที่มีค่าตั้งแต่ 3.25 ไม่มีโอกาสขึ้นไปถึง 3.5 ในรอบที่ 3 เพราะถูกตัดทิ้งไปก่อนแล้ว ฉะนั้นจึงควรเผื่อไว้ ในการสรุปผลในการเขียนรายงานการวิจัยนั้น เน้นไปที่แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือ 3.5 ขึ้นไปจริง โดยเลือกเอาแนวโน้มที่อยู่ในระดับปานกลางซึ่งอาจจะค่อนข้างสูง ฉะนั้นจะไม่หลุดข้อมูลใดข้อมูลหนึ่งออกไป (จุฬพล พูลภัทรชีวิน. 2536 : 200-202)

4.3.3. ประโยชน์ของการวิจัยอนาคตแบบ EDFR

การวิจัยอนาคตแบบนี้มีประโยชน์หลายประการ ดังต่อไปนี้

(จุฬพล พูลภัทรชีวิน. 2546: 99)

1) ได้ข้อมูลสำคัญ และจำเป็นเกี่ยวกับอนาคตที่จะนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายและการวางแผนซึ่งนำไปสู่สิ่งต่างๆ เช่น ได้กรอบสำหรับการตัดสินใจหลายรูปแบบ เป็นการบ่งชี้ถึงอันตรายและโอกาสต่างๆ รวมถึงวิธีแก้ปัญหาแบบต่างๆ ช่วยประเมินนโยบายและการปฏิบัติต่างๆ ช่วยให้เห็นและเข้าใจปัจจุบันและอดีตดีขึ้น ช่วยเพิ่มทางเลือก กำหนดจุดหมายและแสวงหาวิธีที่จะบรรลุจุดหมาย

2) เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกิดประสบการณ์ล่วงหน้า (pre-experience) ว่าอนาคตอาจเป็นอย่างไรเพื่อจะได้เตรียมพร้อมว่าควรจะทำอย่างไร และรับรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการปกติตามธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยซึ่งอาจจะกลายเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ต่อมา การเลือกเป็นสิ่งจำเป็น การปฏิเสธที่จะเลือกก็คือการเลือกอย่างหนึ่ง โลกในอนาคตน่าจะแตกต่างอย่างสิ้นเชิงในหลายๆ ด้านจากโลกปัจจุบัน มนุษย์มีความรับผิดชอบต่อนาคตของตนเอง อนาคตมิใช่เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏขึ้นต่อหน้าเท่านั้น วิธีการที่ได้ผลในอดีตอาจจะไม่ได้ผลในอนาคตเพราะสถานการณ์มันเปลี่ยนไป กระตุ้นให้มนุษย์ทำการศึกษานาคตอย่างมี “สติ”

3) เห็นถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น

4) ชี้นำและเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และความคิด

5) เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะไม่ติดอยู่กับปัญหาในอดีตและ

ปัจจุบัน

6) กระตุ้นให้เฝ้าหาความรู้โดยการเป็นผู้สร้างความรู้มากกว่าเรียนรู้สิ่งที่ผู้อื่นบอกหรือทำมาแล้วแต่เพียงอย่างเดียว

7) ให้แนวคิดในการพัฒนาปรัชญาชีวิตที่ผสมกลมกลืน

8) ให้สันติภาพและความสนุกสนานเพลิดเพลิน

เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR เป็นการศึกษาแนวโน้มของสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ศึกษาโดยตรง ข้อมูลที่ได้จึงมีความน่าเชื่อถือ และมีความเป็นไปได้มากกว่าการคาดการณ์ของคนทั่ว ๆ ไป ซึ่งมีประโยชน์โดยตรงต่อการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจ ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เกลสเนอร์ (Glaessner. 1994: 5582) ได้ศึกษาเรื่อง "เด็กสองภาษาในโรงเรียน โดยศึกษาการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาในห้องเรียนสำหรับนักเรียนเกรด 1" ในการศึกษาพบว่าเด็กในช่วงอายุ 5 ขวบ จะมีความสามารถในการใช้ภาษา 2 ภาษาได้ดี และจะมีการพูดอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กอายุ 6 ขวบ ไม่เพียงแต่มีความสามารถในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมีการใช้ภาษาได้อย่างเป็นระบบ และถูกต้องในการสื่อสารเมื่ออยู่ในสังคม เด็ก ๆ จะใช้ได้ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาสเปน ในโรงเรียนครูจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้ดี โดยปกติในห้องเรียนก็จะมีภาษาสเปนเท่านั้น ภาษาอังกฤษจะถูกใช้ในกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น ในการพูดคุยกับเพื่อน ๆ การแข่งขัน การโต้เถียงกัน

เคนท์ และมาร์เซีย (Kent & Marcia. 1996: 1733) ได้ศึกษาเรื่อง "การพัฒนา 2 ภาษาในห้องเรียนของนักเรียนเกรด 2" เป็นการศึกษาภายในสังคมของการพัฒนาการใช้ภาษา 2 ภาษาของนักเรียนเกรด 2 ของโรงเรียนเอกชนในอาร์เจนตินา เป็นการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็ก จุดประสงค์หลักในการศึกษา คือ 1) นักเรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างชาติ ไม่ใช่ภาษาที่สอง 2) รูปแบบของการเรียนภาษามีอิทธิพลต่อการรับรู้ของเด็กในการเป็นนักเรียน นักอ่าน นักเขียนภาษา 3) นักเรียนแปลและประยุกต์การใช้ภาษาแรกให้เข้าใจในภาษาต่างประเทศ 4) เพื่อที่จะอ่านและเขียนภาษา นักเรียนไม่จำเป็นต้องพูดเก่ง 5) การเรียนรู้ คือ โครงสร้างของสังคม

คาซิเมียร์ (Casimir. 2002: 372) ได้ศึกษาเรื่อง "การใช้ภาษา 2 ภาษา (ภาษาจีน และภาษาสเปน) ในโรงเรียน ของนักเรียนเกรด 6 " จากการศึกษาพบว่าเด็กที่พูดได้ 2 ภาษา เมื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นหนุ่มเป็นสาวก็มักจะหยุดการใช้ภาษาหลักของตัวเอง แต่จะหันมาใช้ภาษากลางเป็นหลัก ดังนั้นจึงเกิดการวิจัย โดยวิเคราะห์เด็กที่สามารถพูดได้ 2 ภาษา โดยยึดหลักวิเคราะห์ทางวัฒนธรรมทางสังคมและการใช้ภาษาในสังคม โดยการศึกษานี้จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเป็นนักเรียนที่พูดได้ 2 ภาษา คืออังกฤษ-สเปน จะจัดอยู่ในโครงการพูด 2 ภาษา และอีกกลุ่มจะเป็นนักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษ-จีนได้ จะจัดเข้าไปอยู่ในโปรแกรมพูดภาษาอังกฤษภาษาเดียว แหล่งข้อมูลเบื้องต้นจะประกอบไปด้วย 1) ชาติพันธุ์และการบันทึกการได้ยินจากการสังเกตในโรงเรียน 2) จากการสัมภาษณ์นักเรียนและครู ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจาก 1) ความสามารถในการสื่อสาร และสมาชิกในกลุ่มของการศึกษา 2) การใช้ภาษา

และโครงสร้างของ 2 ภาษา การวิจัยพบว่า การใช้ภาษาที่ 2 ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้ใช้ ตัวผู้ใช้คิดว่าภาษาที่ 2 เป็นสิ่งสำคัญ พวกเขา ก็อยากใช้ภาษาที่ 2 ในการสื่อสารกับผู้อื่น ทั้งนี้ทั้งนั้น ทั้ง 2 โปรแกรม ก็จะยึดในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหลัก สำหรับโปรแกรม English-Spanish นักเรียนก็จะใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับภาษาสเปน สำหรับนักเรียนในโปรแกรม การเรียนภาษาเดียวก็จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ไวส์ (Wiese. 2002: 2321) ได้ทำการศึกษาการดำเนินการนโยบาย โครงการ และการปฏิบัติของครูในโรงเรียนสองภาษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย การจัดการศึกษาในแบบสองภาษาที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยวิธีชาติพันธุ์วรรณา (ethnographic) เพื่อสืบสอบวิธีการของครู 3 คนใช้ปัจจัยด้านสังคมในการดำเนินการนโยบาย โครงการ และการปฏิบัติในโรงเรียนสองภาษา ผลการศึกษาพบว่าครูในโรงเรียน Monte Vista Elementary กำลังเผชิญกับการหาวิธีผสมผสาน แนวทางวิธีการจัดการศึกษาในระบบสองภาษาที่มาจากรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา กับวิธีการ นโยบายของรัฐแคลิฟอร์เนียอันเนื่องมาจากนโยบายด้านสองภาษาของทั้งสองแห่งนั้นขัดแย้งกัน โรงเรียนได้ทำการสร้างโปรแกรมสองภาษาของตนเองภายใต้กฎหมายการศึกษาของรัฐบาลกลางที่ส่งเสริมการใช้สองภาษาในการเรียนการสอนในขณะรัฐแคลิฟอร์เนียตามบทบัญญัติข้อที่ 227 ให้มีการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว ทีมงานของโรงเรียนก็ได้รับเอาปรัชญาของการ สร้างสมดุลของความหลากหลาย และมีความมุ่งมั่นทำให้มีนักเรียนที่มีความหลากหลายมาเรียน ในโครงการ ในโครงการสองภาษาของโรงเรียนนี้ คณะครูได้แยกนักเรียนออกตามภาษาแม่ของ นักเรียน (Native Language) ซึ่งทำให้มีการแยกตามเชื้อชาติ และสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมตามมา ในขณะที่คณะครูยอมรับการแยกนักเรียนมากขึ้น ก็เกิดปัญหาเมื่อครูสร้าง หลักสูตรด้านศิลปภาษาทางสังคม โดยเผชิญกับกับความตึงเครียดระหว่างการดำเนินการ โครงการตามอุดมคติ กับสภาพความเป็นจริงของการสอนตามหลักสูตรดังกล่าวตามความ หลากหลายทางภาษาและความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน ในขณะที่ครู พยายามตอบสนองความต้องการของนักเรียนตามเป้าหมายและการรู้หนังสือ พวกเขาเองได้รื้อ หานนโยบายอย่างไม่เป็นทางการซึ่งคำนึงถึง เป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ การจัดกลุ่มนักเรียน และ การสอนการรู้หนังสือ ผลการศึกษาบ่งบอกว่าครูนั้นไม่เพียงแต่แค่ปฏิบัติตามนโยบายหรือนำ นโยบายมาปฏิบัติเท่านั้น แต่ควรต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการสร้างนโยบายสำหรับ การศึกษาด้วย โปรแกรมสองภาษาควรถูกพิจารณาเสมือนแสงนำทาง มิใช่เป็นแบบสำเร็จรูป สำหรับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีบริบทแตกต่างกัน ที่จริงแล้วโปรแกรมการจัดการศึกษาแบบสอง ภาษาควรให้ทุกฝ่ายในสังคมนั้นได้มีส่วนร่วมเช่น ครู ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ครอบครัว และ เครือข่ายเขตพื้นที่ โรงเรียน และชั้นเรียน

โมลเด็น (Moulden. 2005: 2073) ได้ทำการประเมินนโยบายด้านภาษาในโรงเรียน สองภาษาเอกชนแห่งหนึ่งในญี่ปุ่นซึ่งเปิดระดับชั้นปีที่ 1 - 12 โดยมุ่งพัฒนาความสามารถ ทางด้านวิชาการและด้านการใช้ภาษาของผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษาหลักทั้งสองภาษาคือ

ภาษาญี่ปุ่น และภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนการสอนแบบสองภาษาต้องมีการจัดการด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี 2) มีการเรียนการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น 3) จำนวนนักเรียนที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลักต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมต่อจำนวนนักเรียนทั้งหมด 4) ต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพมากขึ้น 5) ควรปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านการใช้ภาษาและเนื้อหาวิชาการ

นาวาร์โร กูดี (Navarro Goudie. 2005: 868) ได้ศึกษาเจตคติของครูสองภาษาและผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยมีจุดประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติในด้านภาษาและการรู้หนังสือของครูในโครงการสองภาษาและการสอนแบบภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a Second Language - ESL) กับ การปฏิบัติการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนสองภาษาและนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ (English language Learner - ELL) ในระดับอนุบาลจนถึงมัธยมปลาย โดยใช้แบบสอบถามกับครูที่สอนสองภาษาจำนวน 211 คน จาก 18 โรงเรียนของรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่าเจตคติทางด้านการใช้ภาษาของผู้สอนมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสามารถในการสอนระบบสองภาษา ครูผู้มีความสามารถมากกว่าหนึ่งภาษามีเจตคติเชิงบวกด้านภาษามากกว่าครูที่รู้ภาษาเดียว และยังมีแนวโน้มที่จะนำเทคนิคการอ่านออกเขียนได้สองภาษา(Biliteracy Technique) มาใช้ในชั้นเรียนมากกว่าครูที่รู้ภาษาเดียวอีกด้วย ดังนั้น การมีโอกาสได้สัมผัสและเกี่ยวข้องกับด้านภาษาใดๆ จะมีผลต่อเจตคติเชิงบวกที่มีต่อการอ่านออกเขียนได้ของภาษานั้นๆ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2532: 87-90) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการศึกษาเอกชน ระหว่างโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงกับโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ โดยประยุกต์เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารและครูประจำการของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนทั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ในเรื่องความพร้อมของอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการบริหาร โรงเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงจะมีการบริหารที่เป็นระบบ มีการสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร มีการติดตามผลและตรวจสอบคำสั่ง มีการตรวจทานบันทึกการสอน และมีการติดตามผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีแผนปฏิบัติงานเป็นปฏิทิน และมีการประชุมครูอย่างต่อเนื่อง

บุญล้อม ปานลักษณ์ (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้สอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนกำหนดนโยบายโดยยึดหลักความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอน สรรวจความรู้ ความเข้าใจ ความถนัดในการสอนของครูผู้สอน ใช้คู่มือและหนังสือ

English is fun ประกอบการจัดการเรียนการสอนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ด้วยการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน สื่อ และจัดทำสื่อขึ้นใช้เอง มีการจัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาคู่มือการวัดผลและประเมินผล และ เตรียมเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล 2) การดำเนินการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้สื่อจัดบรรยากาศในห้องเรียน วัดผลและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีทดสอบ และนิเทศติดตามผลการเรียนการสอนด้วยการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน 3) การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการสอบถามจากครูผู้สอน 4) ปัญหาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดหลักสูตร ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน ครูผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน สื่อไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์

พัชรพร เขียวรีนรมย์ (2537: 114) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีในการเรียนกับความสามารถในทักษะรับสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพสังคมและวัฒนธรรมไม่เอื้อต่อการฝึกใช้กลวิธีด้านสังคมมากนัก แต่เนื่องจากภาษาเป็นพฤติกรรมทางสังคม จึงเป็นหน้าที่อันสำคัญของครูผู้สอนที่จะต้องจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือชาวต่างประเทศบ้าง นักเรียนจะได้ฝึกใช้กลวิธีด้านสังคม เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและวัฒนธรรมของผู้อื่นโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2539: 67) ทำการวิจัยเรื่องแนวโน้มของการศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษาในอนาคต พบว่า

1) รัฐยังคงมีนโยบายเร่งขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับ และมีนโยบายเปิดโอกาสให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยมีจุดเน้นในระบบและประเภทให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2) โรงเรียนเอกชนจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งด้านวิชาการและการเงินเพิ่มขึ้นโดยเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหลัก

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนยังคงมีบทบาทหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมโรงเรียนเอกชนต่อไป และเพิ่มบทบาทการชี้ช่องทาง และส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษา

4) โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ จะมีอิสระในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนมากขึ้น โดยอิงกรอบของหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ จะมีการเรียนการสอนมากกว่า 1 ภาษา

5) เทคโนโลยีการศึกษา จะมีบทบาทต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้วย

6) จะมีการนำระบบธุรกิจมาใช้มากขึ้น ผู้จัดการโรงเรียนต้องมีความรู้ทางการบริหารเป็นอย่างดี

7) ผู้ปกครองส่วนหนึ่งยังนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ แม้จะมีการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนค่อนข้างสูงก็ตาม

8) โรงเรียนจะต้องพึ่งตนเองมากขึ้น โดยเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้เสรีตามกลไกตลาด

9) นักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนจะมีคุณภาพทัดเทียมกับนักเรียนที่สำเร็จจากโรงเรียนของรัฐ

10) กลยุทธ์ที่ทำให้โรงเรียนดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การรับรองมาตรฐานคุณภาพโรงเรียน มีการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมด้านวิชาการ มีการกระตุ้นให้เจ้าของโรงเรียนมีใจรับและหาวิธีการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทำให้โรงเรียนมีความเป็นสากล ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำหน้าที่เป็นหน่วยส่งเสริมการลงทุนทางการศึกษา

11) โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาจะลดลง แต่จะเพิ่มในประเภทโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยเน้นสอนในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน

สุทธิพงศ์ ยงค์มกล (2543: 235-268) ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมี 12 ด้าน และรายการสำคัญที่สุดของปัจจัยแต่ละด้านมีดังนี้ 1) โครงสร้างองค์กร การกำหนดบทบาทหน้าที่และการประสานงาน 2) เทคโนโลยีองค์กร เทคโนโลยีเพื่อการดำเนินงานและประสานงาน 3) วัฒนธรรมองค์กร การถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วยการอบรมบุคลากร 4) บรรยากาศองค์กร การทำงานเป็นทีมสัมพันธ์ 5) การรับรู้ของบุคลากร การรับรู้ในบทบาทหน้าที่และกฎระเบียบ 6) ทักษะและค่านิยมของบุคลากร ความมุ่งมั่นจริงจังต่อความสำเร็จของงานและความพึงพอใจงาน 7) บุคลิกภาพของบุคลากร บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับหน้าที่ 8) การเรียนรู้ของบุคลากร กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 9) การจูงใจของบุคลากร การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละคน 10) การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายกับทรัพยากร 11) การกำหนดกลยุทธ์ การจัดทำวัตถุประสงค์ทั้งในส่วนที่ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายโรงเรียน 12) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์ ทุกรายการปัจจัยทั้ง 12 ด้าน เป็นรายการที่ผู้เชี่ยวชาญในกระบวนการเทคนิคเดลฟายมีความเห็นสอดคล้องกันว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพในระดับมากและมากที่สุด ยกเว้นในปัจจัยด้านบุคลิกภาพของบุคลากรเท่านั้นที่ไม่มีรายการใดส่งผลต่อประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

พุทธรักษ์ จินดาโรจน์ (2546: 55-58) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

ในจังหวัดขอนแก่น โดยพิจารณาตามคุณภาพ 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย พบว่า ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความคาดหวังต่อโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในการพัฒนาทักษะทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนค่อนข้างมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น ให้นักเรียนมีการใช้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนมากขึ้น ต้องการให้มีครูชาวต่างชาติที่มีประสบการณ์ มีทักษะการสอนภาษาอังกฤษ และจัดหาสื่อการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษให้เหมาะสมเพียงพอยิ่งขึ้น เป็นต้น

สุนีย์ ยี่แพร (2546: 42-46) ได้ทำการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาวิไลวิทยาสอนบุรี เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของโรงเรียน ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโรงเรียน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังด้านหลักสูตร และการ มุ่งเน้นพัฒนาการทางทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รองลงมา คือ กำหนดให้มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อแจ้งพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยนักเรียน มีอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และมีห้องสมุดสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในแต่ละชั้นเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อมุ่งพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และนักเรียนมีความสุขในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการเรียนการสอน นักเรียนมีมารยาทดี และนักเรียนยอมรับการเรียนภาษาอังกฤษเหมือนทำการเรียนการสอนด้วยภาษาไทย

นงนุช เอี่ยมสวัสดิ์ (2547: 98-100) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน: โครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านความปลอดภัย ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านศักดิ์ศรี อยู่ในระดับมาก

กรกฤษ มีมงคล (2548: 54-56) ทำการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่าง เป็น ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในโครงการโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ในด้านหลักสูตร ปัญหาและอุปสรรคของครู คือการปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่ใช้ในภาคภาษาไทยมาเป็นใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน แต่เนื่องจากครูไม่มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงการผลิตตำรา จึงทำให้เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาหลัก คือ การสรรหาครูชาวต่างชาติ และครูชาวต่างชาติมักมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน หรือครูไม่มีวุฒิทางด้านการสอน จึงทำให้ขาดเทคนิคที่ดีในการสอน 3) ด้านสื่อและเอกสารประกอบการเรียนการสอน ปัญหา คือ ตำรามีราคาค่อนข้างสูง ขาดตำราที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน และสื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรครบถ้วนหายาก จึงจำเป็นต้อง

เลือกใช้ที่ใกล้เคียงที่สุด 4) ด้านการวัดและประเมินผล ครูต้องการให้มีการทดสอบทักษะทางด้านภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนต้องการให้มีการวัดผลจากกิจกรรมกลุ่มที่สนุกสนานและไม่น่าเบื่อ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นถึงการมุ่งพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของนักเรียนในฐานะภาษาที่สองของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของสังคม ในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คุณภาพของครูผู้สอน และสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และตัดสินใจดำเนินมาตรการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามอนาคตภาพที่พึงประสงค์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคต (Future Research) มุ่งศึกษาถึงอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการวางแผนกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม โดยวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การควบคุมความเที่ยงตรงของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในเรื่องที่จะศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวนทั้งสิ้น 25 คน จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดหลักเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญ คือ

1. ผู้มีประสบการณ์และมีตำแหน่งหน้าที่การงานเกี่ยวกับการควบคุมดูแลโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จากกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 คน โดย 2 ท่านแรกเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่

ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อาจารย์สำรวม พฤษะเสถียร ผู้อำนวยการกลุ่มงานโรงเรียนสามัญศึกษา
สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

อาจารย์วรรณसार วรกิจ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานานาชาติ
สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2. นักวิชาการ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.พัฒนา ชัชพงษ์ อาจารย์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ผู้บริหารของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน โดยมีประสบการณ์การบริหารงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 21 คน โดย 5 ท่านแรกเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่

- 1) อาจารย์วิไลวรรณ อินทรีย์ หัวหน้าฝ่ายโครงการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน แผนกประถม โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย
- 2) อาจารย์ ดร. กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอุดมศึกษา
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินนาภา สิตบุตร ที่ปรึกษาอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสองภาษาลาดพร้าว
- 4) อาจารย์ไพฑูรณ์ กระโทกนอก หัวหน้าฝ่ายวิชาการ แผนกประถม โรงเรียนอัสสัมชัญ
- 5) อาจารย์ช่อผกา ศิริสาคร หัวหน้าครูไทย (โปรแกรมภาษาอังกฤษ) โรงเรียนทิวไผ่งาม
- 6) อาจารย์ลัดดา อ่ำอาด ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนอยู่เย็น
- 7) อาจารย์สุจินดา แสงมณี หัวหน้าโครงการโปรแกรมภาษาอังกฤษ โรงเรียนศรีวิกรม์
- 8) อาจารย์นพพร ไพรมณี ครูใหญ่ โรงเรียนอำนวยการศิลป์
- 9) มาเซอร์เออลินดา เกสซิลวา ครูใหญ่ภาคภาษาอังกฤษ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
- 10) ซิสเตอร์ เลโอนอรา มัทธีอัส หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
- 11) อาจารย์ธานินทร์ ทั้งเจริญ ผู้จัดการ โรงเรียนนิตริวิทยา
- 12) อาจารย์ชญชทิเนนธ์ นิมสมบุญ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสมบุญวิทย
- 13) อาจารย์ดวงใจ ตระกูลช่าง ครูใหญ่ และผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนแย้มสอาด
- 14) อาจารย์ปิยดา จันทร์สว่าง อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเด็กสากล
- 15) อาจารย์ปิ่น สุวรรณะ ผู้อำนวยการ โรงเรียนโชคชัย
- 16) อาจารย์ธนชิต กสิณธร ผู้อำนวยการ โรงเรียนกสิณธรอนุสรณ์
- 17) อาจารย์รัชฎา สุขรังสรรค์ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนบางกอกทิววิทย์
- 18) ซิสเตอร์พัชรา นันทจินดา ครูใหญ่ โรงเรียนพระหฤทัยพัฒนเวศม์
- 19) อาจารย์วิพร วิชัย รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนคริสตธรรมศึกษา
- 20) อาจารย์พริ้มพราย สุฟโปฏก ผู้อำนวยการ โรงเรียนผไทอุดมศึกษา
- 21) อาจารย์สิรินันท์ เมรสนัด ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนปัญญาศักดิ์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเทคนิควิธีแบบ EDFR สำหรับขั้นตอนการสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน จากจำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ส่วนขั้นตอนการตอบแบบสอบถามรอบ 1-2 ใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 คน ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือมีการดำเนินการดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ การสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ตามระเบียบวิธีการสัมภาษณ์ของเทคนิค EDFR เป็นการสัมภาษณ์ปลายเปิด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำราวารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงสรุปเป็นกรอบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ถึงขนาดภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

2. แบบสอบถาม นำข้อมูลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักของเทคนิควิจัย EDFR

2.1 แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 1 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อนาคตภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง แนวทางด้านบวกที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริงกับโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนภายในปี พ.ศ. 2559 ในด้านต่าง ๆ อันเป็นแนวทางที่ต้องการให้เกิดขึ้น หรือไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ตามแนวความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนที่ 2 ระดับความเป็นไปได้ของอนาคตภาพที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หมายถึง โอกาสที่แนวทางนั้นจะเกิดขึ้นจริง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง แนวทางนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ มากที่สุด

4 หมายถึง แนวทางนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ มาก

3 หมายถึง แนวทางนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ ปานกลาง

2 หมายถึง แนวทางนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ น้อย

1 หมายถึง แนวทางนั้นมีโอกาสที่จะเป็นไปได้ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเพิ่มเติมที่ต่างจากข้อความที่มีอยู่ในแบบสอบถาม

2.2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 1 แต่จะประกอบไปด้วยแนวทางที่เป็นไปได้ในระดับมาก คือ มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถาม รอบที่ 2 นี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่ม พร้อมทั้งทบทวนคำตอบของตนเอง แบบสอบถามในรอบที่ 2 แบ่งการตอบในแต่ละข้อออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 อนาคตภาพที่พึงประสงค์ หรือ อนาคตภาพที่ไม่พึงประสงค์

ส่วนที่ 2 อนาคตภาพที่คาดว่าจะเป็นไปได้มากที่สุด

ส่วนที่ 3 เหตุผลในการแสดงความคิดเห็น กรณีผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบเดิมที่ไม่อยู่ในขอบเขตของคำพิสัยระหว่างควอไทล์

นอกจากนี้ผู้วิจัย ได้แสดงตำแหน่ง มีฐาน ขอบเขตของคำพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแนวทางแต่ละข้อ เพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับผู้เชี่ยวชาญใช้ประกอบในการตัดสินใจก่อนทำการตอบแบบสอบถามในรอบนี้อีกครั้งหนึ่ง ยกเว้นแนวทางบางข้อที่เพิ่มเข้าไปใหม่ไม่ได้แสดงค่าสถิติเหล่านี้ไว้

การควบคุมความเที่ยงตรงของเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR

1. เมื่อผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 โดยใช้วิธีสัมภาษณ์แบบมีการสรุปสะสม(Cumulative Summarization) ซึ่งจะสรุปจากการสัมภาษณ์ในแต่ละหัวข้อให้ผู้เชี่ยวชาญได้แก้ไข การสรุปนั้นจนเป็นที่พอใจ ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยได้บันทึกเทปคำให้สัมภาษณ์ทั้งหมด แล้วนำมาเขียนเป็นรายงานการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ร่วมกัน โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดมาจำแนกและจัดกลุ่มเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถาม รวบรวมเนื้อหาความที่ใกล้เคียงกันไว้ในหัวข้อเดียวกัน โดยพยายามคงความหมายเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้

2. การนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญา นิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา ความครอบคลุม และความเหมาะสมในการใช้ภาษาสื่อความเข้าใจ เพื่อปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2) รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3) อาจารย์เสรี ปรีดาศักดิ์ กองนโยบายและการวางแผน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

3. สร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2 จะแสดงตำแหน่ง มีฐาน ขอบเขตของคำพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแนวทางแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวนคำตอบของตนเอง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญสามารถเปลี่ยนแปลงคำตอบจากรอบที่ 1 ได้ หากยืนยันคำตอบเดิม ข้อใดที่ไม่อยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้เชี่ยวชาญจะระบุเหตุผลประกอบการตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลรอบที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 คน และไปติดต่อด้วยตนเองอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความสำคัญของการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม ตลอดจนอธิบายรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยที่ต้องมีการเก็บข้อมูล จากนั้นจึงได้นัดหมาย วัน เวลา เพื่อการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

2. การเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้เชี่ยวชาญอีก 18 คน และได้ทำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถามไปติดต่อยุ่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 25 คน ซึ่งแจ้งการตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถาม

3. การเก็บข้อมูลในรอบที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวนคำตอบของตนเอง และนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถาม

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำไปสร้างเป็นข้อคำถามของแบบสอบถามรอบที่ 1-2

2. แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การวิเคราะห์แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 34)

3. การหาค่าความสอดคล้องทางความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจที่มีมัธยฐานตั้งแต่ 3.51 ถึง 5.00 ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน ($[Mo - Mdn]$) ตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) ตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.50 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในข้อนั้น (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 34)

4. นำแนวโน้มที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด และมีค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์การตัดสินใจที่กำหนดไว้ มาเขียนเป็นภาพอนาคต

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ คือ การคำนวณหาสัดส่วนของข้อมูลในแต่ละตัวเทียบกับข้อมูลทั้งหมด โดยให้ข้อมูลรวมมีค่าเป็นร้อย (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 152)

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{X * 100}{N}$$

เมื่อ X คือ จำนวนความถี่ของข้อมูลที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ผู้วิจัยนำความถี่ของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญที่เลือกตอบ ทั้งด้านที่เป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ มาคำนวณหาค่าร้อยละ ข้อความใดมีค่าร้อยละตั้งแต่ 90 ขึ้นไป จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน และ ข้อความใดมีค่าร้อยละน้อยกว่า 90 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 36)

2. ค่ามัธยฐาน (Median) คือ ค่าของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดที่ได้นำมาเรียงลำดับจากน้อยไปมาก (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 156)

มัธยฐานที่ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายชื่อ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ดังนี้ (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 34-35)

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางนั้นเป็นอนาคตภาพที่มีความเป็นไปได้ มากที่สุด

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางนั้นเป็นอนาคตภาพที่มีความเป็นไปได้ มาก

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางนั้นเป็นอนาคตภาพมีความเป็นไปได้ ปานกลาง

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางนั้นเป็นอนาคตภาพที่มีความเป็นไปได้ น้อย

ค่ามัธยฐานตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวทางนั้นเป็นอนาคตภาพที่มีความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

3. ค่าฐานนิยม (Mode)

การคำนวณหาค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละข้อความ ระดับคะแนนใดที่มีความถี่มากที่สุด ถือเป็นค่าฐานนิยมของข้อความนั้น ในกรณีที่มีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น ส่วนกรณีที่ความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากัน แต่ละระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกัน จะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อความนั้น แล้ว

นำค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมมีค่าตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.00 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 36)

4. พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เป็นค่าที่แสดงค่าของข้อมูลจำนวน 50% ที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมด โดยคำนวณจากสูตร (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548: 162)

$$IR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IR แทน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

Q_3 แทน ควอไทล์ที่ 3

Q_1 แทน ควอไทล์ที่ 1

คำนวณหาตำแหน่งของ Q_r โดยใช้สูตร

$$Q_r = \left[\frac{(N + 1)r}{4} \right]$$

เมื่อ r = ค่าตำแหน่งควอไทล์

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

พิสัยระหว่างควอไทล์ที่ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกันของคำตอบ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ดังนี้ (ละเอียด แจ่มจันทร์. 2540: 111)

IR มีค่า 0.00 – 0.99 แสดงว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันสูงมาก

IR มีค่า 1.00 – 1.99 แสดงว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันสูง

IR มีค่า 2.00 – 2.99 แสดงว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันต่ำ

IR มีค่า 3.00 – 5.00 แสดงว่าคำตอบของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันต่ำ

มาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคต (Future Research) มุ่งศึกษาถึงอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา หรือ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ.2559 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

IR	แทน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
Mo	แทน ค่าฐานนิยม
Mdn	แทน ค่ามัธยฐาน
[Mo – Mdn]	แทน ค่าผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล
- 2) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย
- 3) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 4) โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย
- 5) ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1

- 6) การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นสื่อการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีอัตราส่วนเท่าๆ กัน
- 7) การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง
- 8) การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเริ่มจากการพูดก่อน การเขียนและอ่าน
- 9) การเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็กใช้วิถีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่นิทาน ผ่านกิจกรรม
- 10) การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ
- 11) วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ
- 12) การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก
- 13) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมี ครูชาวไทยร่วมอยู่ด้วย
- 14) จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน
- 15) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนได้รับความนิยมจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน
- 16) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการแข่งขันสูง
- 17) โรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยมีทั้งโปรแกรมที่ใช้ ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน
- 18) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ
- 19) โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ
- 20) ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

2. ด้านหลักสูตร

- 1) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแกนกลาง
- 2) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถใช้หลักสูตรต่างประเทศ ภายใต้ กรอบของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- 3) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมีหลักสูตรสถานศึกษาของ ตนเองที่ชัดเจน
- 4) หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากล
- 5) โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น

- 6) โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาสม่ำเสมอ
- 7) กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการติดตามตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด
- 8) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขยายตัวไปสู่การศึกษาระดับสูงมากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
- 9) มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

3. ด้านครูผู้สอน

- 1) ครูต้องมีวุฒิทางการศึกษา
- 2) ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน
- 3) ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน
- 4) ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา
- 5) มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งในต่างประเทศ
- 6) มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทนในประเทศ
- 7) มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น
- 8) ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนารูปแบบการสอน
- 9) ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น
- 10) ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น
- 11) ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจากครูชาวต่างชาติ
- 12) มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ครูผู้สอนที่มีความสามารถ
- 13) ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่ครูโรงเรียนนานาชาติ
- 14) รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูไทยให้มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ
- 15) มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า
- 16) มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ
- 17) กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติ

4. ด้านผู้เรียน

- 1) ผู้ที่เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ

- 2) ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน
- 3) ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- 4) โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่

ผู้เรียน

- 5) ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 6) ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย
- 7) ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อ

ต่างประเทศ

8) ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น
โปรแกรมภาษาอังกฤษ

9) ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น
โปรแกรมภาษาไทย

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

- 1) โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเอง
- 2) มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียน
การสอนมากขึ้น
- 3) หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง
- 4) มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น
- 5) มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์
- 6) มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น
- 7) คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

- 1) วิชาที่สอนเป็นภาษาไทยใช้ข้อสอบเป็นภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็น
ภาษาอังกฤษใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ
- 2) ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่
สอน
- 3) มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT: National Tests)
เป็นภาษาอังกฤษ
- 4) มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล
- 5) การวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็นการประเมินผลตามสภาพจริง
มากขึ้น
- 6) การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามรอบที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 คน พบว่าทุกข้อความเป็นแนวโน้มนของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 52 ข้อ และอนาคตภาพที่พึงประสงค์ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 16 ข้อ

ทุกข้อความเป็นไปได้อย่างมากถึงมากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 51 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี 17 ข้อ ซึ่งทุกข้อความผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ($[Mdn-Mo] = 0.0 - 1.0$)

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0-0.9$) มี 12 ข้อ ความเห็นสอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0-1.9$) มี 51 ข้อ และความเห็นสอดคล้องกันต่ำ ($IR = 2.0-2.9$) มี 5 ข้อ

ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน (รอบที่ 1) แสดงไว้ใน ภาคผนวก ข.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามรอบที่ 2

การแสดงค่าร้อยละของอนาคตภาพที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และระดับความเป็นไปได้ในทศวรรษหน้า ดังปรากฏในตาราง 1-6

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 1 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					
		อนาคตภาพ		Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์				
<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u>							
1	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษในระดับสากล	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
2	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่ง ให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับ วัฒนธรรมไทย	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
3	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่ง ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
4	โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
5	ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1	[84.0]	[16.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
6	การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่1-3 มีอัตราส่วนเท่าๆ กัน	[68.0]	[32.0]	4.0	4.5	2.0	0.5
7	การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง	[76.0]	[24.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
8	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเริ่มจากการพูดก่อนการเขียน และอ่าน	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
9	การเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็กใช้วิธีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่านิทานผ่านกิจกรรม	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
10	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
11	วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ	[88.0]	[12.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
12	การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
13	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีครูชาวไทยร่วมอยู่ด้วย	[72.0]	[28.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
14	จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
15	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนได้รับความนิยมนจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน	[84.0]	[16.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
16	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการแข่งขันสูง	[68.0]	[32.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
17	โรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียนโดยมีทั้งโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน	[92.0]	[8.0]	4.0	4.0	1.0	0.5
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
19	โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
20	ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[80.0]	[20.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

จากตาราง 1 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาดตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านการจัดการเรียนการสอน ทั้งหมด 20 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของขนาดตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 12 ข้อ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 8 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 16 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี 4 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ([Mdn-Mo] = 0.0 – 0.5) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องระดับสูงมาก (IR = 0.0) มี 5 ข้อ ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง (IR = 1.0) มี 14 ข้อ และข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันต่ำ (IR = 2.0) มี 1 ข้อ

แนวโน้มขนาดตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันสูงมาก และเป็นขนาดตภาพที่พึงประสงค์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่

1) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล

2) การเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็กใช้วิธีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่า
นิทาน ผ่านกิจกรรม

3) จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน

4) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น
เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ

5) โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบันการศึกษา
ต่างประเทศ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความ
สอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่
กับวัฒนธรรมไทย

2) การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย

4) การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเริ่มจากการพูดก่อน
การเขียน และอ่าน

5) การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องการให้ผู้เรียนคิด
และเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ

6) การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิด
เป็น กล้าแสดงออก

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความ
สอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่ไม่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1

2) วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ

3) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนได้รับความนิยมจาก
ผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน

4) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการแข่งขันสูง

5) ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ
ในการสอน

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความ
สอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ โรงเรียนควร

มีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยมีทั้งโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้เฉพาะภาษาไทย เป็นสื่อในการสอน

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความ สอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่ไม่ความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง

2) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีครูชาวไทยร่วมอยู่ด้วย

2. ด้านหลักสูตร

ตาราง 2 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านหลักสูตร

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					
		อนาคตภาพ		Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์				
ด้านหลักสูตร							
21	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้ หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็น แกนกลาง	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
22	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถ ใช้หลักสูตรต่างประเทศ ภายใต้กรอบ ของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
23	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการ สอนมีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ ชัดเจน	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
24	หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหา สาระสู่ความเป็นสากล	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
25	โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
26	โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาสม่ำเสมอ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
27	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการ ติดตามตรวจสอบหลักสูตรของ สถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่ กระทรวงกำหนด	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
28	การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ขยายตัวไปสู่การศึกษาระดับสูง มากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
29	มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียน ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[92.0]	[8.0]	4.0	5.0	1.0	1.0

จากตาราง 2 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านหลักสูตร ทั้งหมด 9 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้ง 9 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 8 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี 1 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ($[Mdn-Mo] = 0.0 - 0.1$) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0$) มี 4 ข้อ ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0$) มี 5 ข้อ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านหลักสูตร ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูงมาก และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้หลักสูตรของ

กระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง

2) โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน

3) หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากล

4) โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านหลักสูตรที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถใช้หลักสูตรต่างประเทศภายใต้กรอบของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- 2) โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษามำเสมอ
- 3) กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการติดตามตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด
- 4) การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขยายตัวไปสู่การศึกษาระดับสูงมากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านหลักสูตร ที่มีความเป็นไปได้มาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันได้แก่ มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

3. ด้านครูผู้สอน

ตาราง 3 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านครูผู้สอน

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
ด้านครูผู้สอนในโรงเรียน							
30	ครูผู้สอนต้องมีวุฒิทางการศึกษา	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
31	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
32	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
33	ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
34	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งในต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
35	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทนในประเทศ	[72.0]	[28.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
36	มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					
		ขนาดภาพ		Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์				
37	ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาวิธีการสอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
38	ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
39	ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
40	ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจากครูชาวต่างชาติ	[92.0]	[8.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
41	มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ครูผู้สอนที่มีความสามารถ	[76.0]	[24.0]	4.0	4.5	1.0	0.5
42	ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่ครูโรงเรียนนานาชาติ	[72.0]	[28.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
43	รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูชาวไทยให้มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	4.0	5.0	2.0	1.0
44	มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
45	มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ	[92.0]	[8.0]	4.0	4.5	1.0	0.5
46	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติ	[96.0]	[4.0]	4.0	3.0	2.0	1.0

จากตาราง 3 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาดภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านครูผู้สอน ทั้งหมด 17 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของขนาดภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 14 ข้อ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 3 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากถึง

มากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 10 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 7 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ($[Mdn-Mo] = 0.0 - 1.0$) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0$) มี 1 ข้อ ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0$) มี 14 ข้อ และข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันต่ำ ($IR = 2.0$) มี 2 ข้อ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านครูผู้สอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูงมาก และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านครูผู้สอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) ครูต้องมีวุฒิทางการศึกษา
- 2) ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน
- 3) ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือน

เจ้าของภาษา

- 4) มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งใน

ต่างประเทศ

- 5) มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น
- 6) ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการสอน
- 7) ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น
- 8) ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น
- 9) มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครู

ชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านครูผู้สอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจากครูชาวต่างชาติ
- 2) มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทน

การขาดแคลนครูชาวต่างชาติ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านครูผู้สอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่ไม่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทนในประเทศ

2) มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ครูผู้สอนที่มี

ความสามารถ

3) ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนจะพัฒนา

ตัวเองไปสู่ครูโรงเรียนนานาชาติ

3. ด้านผู้เรียน

ตาราง 4 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านผู้เรียน

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
		<u>ด้านผู้เรียน</u>					
47	ผู้ที่เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	[88.0]	[12.0]	4.0	4.0	2.0	0.0
48	ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน	[84.0]	[16.0]	4.0	4.0	2.0	0.0
49	ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[100.0]	[0.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
50	โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
51	ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
52	ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
53	ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อต่างประเทศได้	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
54	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
55	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาไทย	[100.0]	[0.0]	4.0	4.0	1.0	0.0

จากตาราง 4 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านผู้เรียน ทั้งหมด 9 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 7 ข้อ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 2 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 5 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี 4 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ($[Mdn-Mo] = 0.0$) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0$) มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0$) มี 5 ข้อ และข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันต่ำ ($IR = 2.0$) มี 2 ข้อ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านผู้เรียน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูงมาก และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย
- 2) ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น

โปรแกรมภาษาอังกฤษ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านผู้เรียน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษ

ให้แก่ผู้เรียน

- 2) ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3) ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อ

ต่างประเทศ

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านผู้เรียน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- 2) ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น

โปรแกรมภาษาไทย

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน

ตาราง 5 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
ด้านสื่อการเรียนการสอน							
56	โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเอง	[88.0]	[12.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
57	มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
58	หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง	[68.0]	[32.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
59	มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
60	มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
61	มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
62	คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[88.0]	[12.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

จากตาราง 5 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านสื่อการเรียนการสอน ทั้งหมด 7 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน 4 ข้อ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 3 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 5 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี 2 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ([Mdn-Mo] = 0.0) ทุกข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง (IR = 1.0)

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น
- 2) มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น
- 3) มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์

- 4) มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่ไม่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่ คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

แนวโน้มอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ที่มีความเป็นไปได้มาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นความสอดคล้องกันสูง และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ที่ไม่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1) โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเอง
- 2) หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ตาราง 6 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					
		อนาคตภาพ		Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์				
<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน</u>							
63	วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็น ภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็น ภาษาอังกฤษ ใช้ข้อสอบเป็น ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
64	ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo- Mdn]
65	มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT: National Tests) เป็น ภาษาอังกฤษ	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
66	มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
67	การวัดและการประเมินผล มีลักษณะ เป็นการประเมินผลตามสภาพจริงมาก ขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
68	การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมาก ขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

จากตาราง 6 ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาดตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ด้านการวัดและประเมินผล การเรียน ทั้งหมด 6 ข้อ พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของขนาดตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งหมด ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากที่สุด ทุกข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ($[Mdn-Mo] = 0.0$) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0$) มี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0$) มี 4 ข้อ

แนวโน้มขนาดตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น ความสอดคล้องกันสูงมาก และเป็นขนาดตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็นภาษาไทย และวิชาที่สอน เป็นภาษาอังกฤษ ใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ

2) ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนใน วิชาที่สอน

แนวโน้มขนาดตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น ความสอดคล้องกันสูง และเป็นขนาดตภาพที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน ได้แก่

1) มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT: National Tests) เป็นภาษาอังกฤษ

2) มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับ
สากล

3) การวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็นการประเมินผลตามสภาพ
จริงมากขึ้น

4) การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพ
ของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ. 2558 ใน 6 ด้าน ทั้งหมด 68 ข้อ
พบว่า ทุกข้อความเป็นแนวโน้มของอนาคตภาพที่พึงประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น
สอดคล้องกัน 52 ข้อ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน 16 ข้อ ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากถึง
มากที่สุด ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดมี 50 ข้อ และข้อความที่มีความเป็นไปได้มากมี
18 ข้อ ทุกข้อผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเป็นไปได้ ([Mdn-Mo]
0.0 – 1.0) ข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันสูงมาก ($IR = 0.0 - 0.5$) มี 14 ข้อ ข้อที่มีค่าความ
สอดคล้องกันสูง ($IR = 1.0$) มี 49 ข้อ และข้อที่มีค่าความสอดคล้องกันต่ำ ($IR = 2.0$) มี 5
ข้อ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยอนาคต (Future Research) มุ่งศึกษาถึงอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในปี พ.ศ.2559 เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการวางแผน กำหนดนโยบายและการตัดสินใจ เพื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยผู้มีประสบการณ์และมีตำแหน่งหน้าที่การงานเกี่ยวกับการวางแผน การวิจัย การประเมินผล หรือการวิเคราะห์นโยบายโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จำนวน 3 คน นักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จำนวน 21 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน และแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญตอบ 25 คน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ได้จากการศึกษาข้อมูล สรุปเป็นกรอบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 คน ถึงอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
2. แบบสอบถามรอบ 1 ได้จากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน สร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวนทั้งสิ้น 68 ข้อ ครอบคลุมอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนทั้ง 6 ด้าน
3. แบบสอบถามรอบ 2 มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบสอบถามรอบ 1 โดยผู้วิจัยคำนวณค่าสถิติที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 คน จากแบบสอบถาม

รอบที่ 1 และได้แสดงตำแหน่ง มัธยฐาน ขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ พร้อมทั้งตำแหน่งคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในข้อความที่เป็นแนวทางแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่ม และทบทวนคำตอบของตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลรอบที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 7 คน และไปติดต่อด้วยตนเองอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และความสำคัญของการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม ตลอดจนอธิบายรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยที่ต้องมีการเก็บข้อมูลจากนั้นจึงได้นัดหมาย วัน เวลา เพื่อการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

2. การเก็บข้อมูลในรอบที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้เชี่ยวชาญอีก 18 คน และได้นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมทั้งแบบสอบถามไปติดต่อยุ่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 25 คน ซึ่งแจ้งการตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถาม

3. การเก็บข้อมูลในรอบที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามรอบ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวนคำตอบของตนเอง และนัดหมายวัน เวลา รับแบบสอบถาม

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ นำความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา และสังเคราะห์ข้อมูล แล้วนำไปสร้างเป็นข้อคำถามของแบบสอบถามรอบ 1-2

2. แบบสอบถามรอบ 1-2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใช้การวิเคราะห์แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 34)

3. การหาค่าความสอดคล้องทางความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การตัดสินใจที่มีมัธยฐานตั้งแต่ 3.51 ถึง 5.00 ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน $([Mo - Mdn])$ ตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (IR) ตั้งแต่ 0.00 ถึง 1.50 หมายความว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในข้อนั้น (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532: 34)

4. นำแนวโน้มที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด และมีค่าความสอดคล้องตามเกณฑ์การตัดสินใจที่กำหนดไว้ มาเขียนเป็นภาพอนาคต

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน สามารถสรุปเป็นภาพอนาคตของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ในปี พุทธศักราช 2559 ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล ควบคู่กับการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย และสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาไทยเป็นสื่อจะลดลงเมื่อเรียนในระดับที่สูงขึ้น โดยยังคงไว้แต่วิชาที่จำเป็นต้องสอนโดยใช้ภาษาไทย ได้แก่ วิชาภาษาไทย และวิชาที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองจะเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเริ่มจากการพูดก่อนการเขียน และอ่าน ต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีเรียนแบบธรรมชาติ ผ่านการเล่านิทาน ผ่านกิจกรรม

วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน จะสอนโดยครูชาวต่างชาติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เท่านั้นที่มีครูชาวไทยร่วมดูแลอยู่ด้วย จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีไม่เกิน 30 คน การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น คือ สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองที่มีฐานะดีมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน ทำให้โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการแข่งขันสูง

โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ มีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และโรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยมีทั้งโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน

2. ด้านหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง รวมทั้งโรงเรียนบางแห่งที่มีการใช้หลักสูตรต่างประเทศเข้ามาผสมผสาน โดยโรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น โรงเรียนแต่ละแห่งมีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาม่าเสมอ และมีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากล บางโรงเรียนมีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในการสอนเพิ่มเติม ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้ติดตามตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขยายตัวไปสู่ การศึกษาระดับสูงมากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

3. ด้านครูผู้สอน

มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น คือครูต้องมีวุฒิทางการศึกษา ต้องมีความรู้ความสามารถด้านการสอน ต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน ครูที่สอนโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา

การสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา ใช้วิธีหาผ่านบริษัทตัวแทนใน ประเทศ และหาจากแหล่งในต่างประเทศ

ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมใน การทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการสอน และมีการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยมาก ขึ้น ขณะที่ครูชาวไทยมีพัฒนาการรูปแบบวิธีการสอน และความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษสื่อสาร จากครูชาวต่างชาติ

ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนบางส่วนจะพัฒนาตนเอง ไปสู่ครูโรงเรียนนานาชาติ และเกิดการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ครูผู้สอนที่มี ความสามารถ ทำให้มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการ ขาดแคลนครูชาวต่างชาติ ควรมีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครู ชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า

4. ด้านผู้เรียน

ทางโรงเรียนจะช่วยเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ ผู้เรียน ส่วนผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนด้วย

นักเรียนที่เรียนจบจะมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มี ทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมด้าน การใช้ภาษาอังกฤษ สามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งที่เป็น โปรแกรมภาษาอังกฤษ หรือโปรแกรมภาษาไทย

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเอง และมีการนำเข้าหนังสือ ภาษาอังกฤษจากต่างประเทศมากขึ้น แบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง มีการจัดทำเอกสาร การเรียนการสอนในรูปสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน มากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์ มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น โดยเฉพาะจากสื่อคอมพิวเตอร์

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

การสอบประเมินผลวิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็นภาษาไทย และวิชา ที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงข้อสอบการประเมินคุณภาพ

การศึกษาระดับชาติ (NT: National Tests) และมีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล ซึ่งการประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น

ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน และการวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็นการประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อความอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ทุกข้อมีความเป็นไปได้มากถึงมากที่สุด และเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ทุกข้อ ผู้วิจัยอภิปรายผลแยกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในอนาคตให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากลเป็นอันดับแรก สามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย และสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542ก: 1-3) เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองที่เลือกโรงเรียนประเภทนี้โดยมีความมุ่งหวังให้บุตรหลานมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก (สุกัญญา หาญตระกูล. 2544: 56)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากผู้เรียนยังอายุน้อย เด็กจะได้เรียนรู้การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษไปพร้อมกัน จากการศึกษาพบว่า เด็กจะเรียนภาษาได้ดีต้องได้รับการกระตุ้นการพัฒนาการในช่วงอายุ 2 ขวบปีแรก ซึ่งสมองส่วนหน้าที่เป็นส่วนของภาษากำลังเติบโต และการเรียนรู้ภาษาที่ 2 คือ ช่วง 10 ปีแรก หลังจากนั้นแล้ว การเรียนรู้ภาษาใหม่จะยากขึ้น (อรุณี วิริยะจิตรา. 2532: 8; นัยพินิจ คชภักดี. 2544: 109)

แนวโน้มในอนาคตการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะใช้วิธีสอนแบบธรรมชาติมากที่สุด โดยเฉพาะในเด็กเล็ก คือจะเริ่มจากการพูด ก่อนการเขียน และอ่าน เช่น เรียนผ่านการเล่านิทาน ผ่านกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะคิดและเข้าใจการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมีงานวิจัยสนับสนุนในเรื่องนี้ว่า การเรียนภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมช่วยผ่อนคลายความเครียด เสริมสร้างให้มีการตื่นตัว นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นธรรมชาติ อย่างไม่รู้ตัว ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ มีผลให้พัฒนาการด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนดีขึ้นด้วย (ราตรี ศรีทองเทศ. 2544: 103) และตรงกับแนวคิดทางการสอนแบบธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก เน้นให้เด็กเคยชินกับภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่นๆ และเป็นการสื่อสารในสถานการณ์จริง เด็กจะได้เรียนรู้ภาษาและใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2539: 25-26) การเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อควรใช้ครูชาวต่างชาติ หรือครูที่มีความสามารถในการ

การสื่อสารได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา เพื่อให้เด็กได้พบปะคลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง และได้เรียนรู้การใช้ภาษาที่ถูกต้อง นอกจากนี้การได้สัมผัสการเรียนการสอนแบบชาวตะวันตก คือ สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก รู้จักแก้ปัญหา และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่การสอนลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องจำกัดจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องไม่ควรเกิน 30 คน เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการจัดการเรียนการสอน (2542ข: 4)

2. ด้านหลักสูตร

โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีอิสระในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ ความพร้อม และศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนนั้นๆ บางโรงเรียนนำหลักสูตรต่างประเทศเข้ามาผสมผสาน หรือประยุกต์ใช้ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาเนื้อหาสาระและหลักสูตรสู่ความเป็นสากล มีนักวิชาการให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศจะต้องนำมาถ่วงน้ำหนักให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทยและควรมีการสร้างหลักสูตรของไทยขึ้นมาเองที่มีองค์ความรู้ต่างๆ เชื่อมต่อองค์ความรู้ของโลกอย่างเหมาะสมด้วย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543: 15) อย่างไรก็ตาม หลักสูตรสถานศึกษายังคงต้องอยู่ภายใต้กรอบของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหลักสำคัญของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ที่มีความต่างจากโรงเรียนนานาชาติ

การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีแนวโน้มขยายตัวไปสู่การศึกษาระดับสูงมากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับคนไทยทั่วประเทศ เพราะสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคตเป็นยุคของการติดต่อสื่อสาร การทำธุรกิจที่โอกาสต้องพบปะติดต่อกับชาวต่างชาติมีมากขึ้น เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543: 131) และ ศรีสมร พุ่มสะอาด. (ศรีสมร พุ่มสะอาด. สัมภาษณ์. 2548) แสดงความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษสำหรับคนทั่วไป หรือ กลุ่มคนต่างๆ ที่จำเป็นต้องติดต่อกับชาวต่างชาติที่ประกอบด้วยคนหลายเชื้อชาติหลายภาษา ซึ่งอนาคตมีแนวโน้มว่าอาจมีการสอนภาษาที่สาม เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพิ่มเติม

3. ด้านครูผู้สอน

โรงเรียนให้ความสำคัญกับคุณภาพของครูผู้สอนมากขึ้นในเรื่อง มีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน มีความสามารถด้านการสอน มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา และต้องมีวุฒิทางการศึกษา เนื่องจากครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพที่สุด ซึ่งครูที่มีคุณสมบัติดังกล่าวครบถ้วนนั้น หาได้ยาก งานวิจัยของ สุทธิพงษ์ ยงกมล. (2543: 16-17) พบว่าโรงเรียนมักประสบปัญหาในการหาครูที่มีคุณภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในตัวเด็ก เนื่องจากไม่ได้เป็นครูโดยอาชีพ จึงไม่สามารถช่วยและแก้ไขจุดอ่อนให้เด็กได้ และไม่มีเวลาเต็มที่ให้กับเด็ก จึงยกภาระการสอนเสริม

ให้กับครูไทย ซึ่งในบางวิชาครูไทยก็ไม่มี ความชำนาญ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2546: 1; ยุทธพงศ์ ทิพย์ชาติ และคณะ. 2547: 1)

เกิดการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ครูผู้สอนที่มีคุณภาพ เนื่องจากโรงเรียนมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจำนวน ครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้น ทำให้หลายโรงเรียนใช้วิธีสรรหาครูชาวต่างชาติยังแหล่งในต่างประเทศด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มโอกาสในการคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้มากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละโรงเรียนในการสรรหา กำหนดอัตราเงินเดือน และสวัสดิการ ตลอดจนระบบการบริหารงานของโรงเรียนที่จะสร้างความพึงพอใจ ดึงดูดใจครูผู้สอนที่มีคุณภาพ ให้อยู่ทำงานกับโรงเรียนนั้นๆ ในระยะยาวได้อย่างไร วีรณัฐ ปิณฑานิช. (2547: 17) พบว่า โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ครูชาวต่างชาติสร้างข้อต่อรองกับทางโรงเรียนได้มากขึ้น ครูต่างชาติจึงพร้อมจะไปอยู่โรงเรียนที่จ่ายแพงและมีสวัสดิการ มีโรงเรียนบางแห่งแก้ไขปัญหาด้วยการจ้างครูที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งส่งผลถึงคุณภาพการเรียนของนักเรียน

ในทางตรงข้ามผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพจะมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นในอนาคต เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาวิธีการสอน และการที่ครูชาวไทยและครูชาวต่างชาติมีโอกาสติดต่อร่วมงานกัน ส่งผลให้ครูชาวไทยพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจากครูชาวต่างชาติ รวมถึงมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นด้วย

4. ด้านผู้เรียน

สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานทางการใช้ภาษาอังกฤษน้อย โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเพียงพอที่จะรับการศึกษาเรียนรู้ใหม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาไม่เหมือนกัน แม้จะผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสถานการณ์เดียวกันทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว มีธรรมชาติและศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเป็นพื้นฐานซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ใหม่ (วัฒนาพร ระบุบุท. 2545: 218)

ผู้ปกครองมีการส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน การเรียนภาษาที่สองจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนสม่ำเสมอจึงจะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เหตุผลหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนทั่วไปที่ผ่านมาไม่เกิดสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากประเทศไทยยังคงใช้ภาษาไทยเป็นหลัก โอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันนอกเวลาเรียนยังมีน้อย การเรียนรู้ภาษาที่สอง เด็กจะพัฒนาภาษาและการพูดต้องเกิดจากการติดต่อกับบุคคลที่อยู่แวดล้อม เช่น พ่อ แม่ พี่เลี้ยง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (นัยพินิจ คชภักดี. 2544: 109)

ผู้เรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน จะมีลักษณะกล้าคิดกล้าแสดงออก และมีความสามารถในการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลายได้เข้าใจ

เนื่องจากการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจะสอนโดยครูชาวต่างชาติ ผู้เรียนซึมซับรูปแบบวิธีการสอนแบบชาวตะวันตก ที่ส่งผลถึงการฝึกให้ผู้เรียนมีความกล้าคิดกล้าแสดงออก และจากการที่ครูต่างชาติมาจากหลายประเทศซึ่งสำเนียงมีความต่างกันบ้าง ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และคุ้นเคยกับสำเนียงภาษานั้นๆ ได้

ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ทำให้ผู้ที่เรียนจบมีความรู้ทางด้านวิชาการและมีพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษ จึงมีโอกาสดำเนินการเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาอังกฤษ หรือศึกษาต่อต่างประเทศได้

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

อนาคตสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนจะมีมากขึ้นมีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น แต่จะมีราคาค่อนข้างสูง ทำให้มีการใช้เอกสารการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อผสมในรูปแบบซีดี มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน เช่น บทเรียนออนไลน์ และมีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์เป็นแหล่งเรียนรู้ค้นคว้าและฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะอนาคตเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นรวดเร็ว เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การสื่อสารสามารถเชื่อมโยงกันได้ทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว ผู้เรียนจะเป็นผู้แสวงหาข้อมูลมากกว่ารอรับข้อมูล จึงจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมโลกต่อไปได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543: 124-125)

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

อนาคตมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้มากที่สูตรการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน ต้องใช้ข้อสอบที่เป็นภาษาอังกฤษ และควรมีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT: National Tests) ฉบับภาษาอังกฤษด้วย เนื่องจากการเรียนการสอนของโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอนเอง ดังนั้นผู้เรียนจึงเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาสาระเป็นภาษาอังกฤษ (วิไลวรรณ อินทรีย์. สัมภาษณ์. 2548)

การสื่อสารในโลกปัจจุบันทำให้โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนได้รับความนิยมนอกจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน เนื่องจากเชื่อว่าโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะสามารถพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้ (สุทธิพงษ์ ยงกมล. 2544: 61) ทำให้โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการแข่งขันสูง ผู้ปกครองเองก็มีความรู้มากขึ้นในการหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานของตน กอปรกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนเริ่มปรากฏแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ดังนั้นโรงเรียนที่ไม่มีคุณภาพก็จะค่อยๆ ปิดตัวลงไปเอง โรงเรียนที่มีคุณภาพเท่านั้นที่จะสามารถคงอยู่และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพการณ์ของตนเอง เสริมจุดแข็งและขจัดหรือลดปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงอนาคตภาพตามที่คุณเชี่ยวชาญได้ระบุในการศึกษาค้างนี้ เช่น

1. เน้นการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีธรรมชาติโดยเริ่มจากการสนทนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิด ความเข้าใจภาษาอังกฤษเป็นภาษาอังกฤษ
2. ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีรายละเอียดชัดเจน เพื่อครูผู้สอนสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นแนวทางเดียวกัน
3. สรรหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพทั้งในด้านการใช้ภาษาอังกฤษเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา และมีความสามารถในการสอน
4. เตรียมความพร้อมในการเรียนภาษาที่สองให้แก่ผู้เรียน เพื่อป้องกันปัญหาความล้มเหลวในการเรียนการสอน
5. สนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษและภาษาไทย
6. มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรมีการศึกษาศักยภาพของโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในการพัฒนาไปสู่อนาคตภาพตามผลของการศึกษาค้างนี้
2. ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. ควรมีการศึกษาค้างภาพของโรงเรียนของรัฐที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538, 13 มีนาคม). หนังสือราชการที่ ศษ. 1001/2739 เรื่อง การใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษ.
- _____. (2541, 25 กุมภาพันธ์). หลักเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน (English Program). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- _____. (2544, 9 ตุลาคม). แนวทำยคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ.
- _____. (2546). คำสั่งที่ สพฐ 43/2546 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และ วิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *บันสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- กรกฤษ มีมงคล. (2548). *การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์. ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. (2546). *โรงเรียนสองภาษา*. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2546, จาก <http://www.emisc.moe.go.th>.
- จุมล พูลภัทรชีวิน. (2532). *รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียน เอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2536). “เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR,” *ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการ ศึกษาจากงานวิจัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR,” *เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). “การวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา,” *วารสารสารานุกรม ศึกษาศาสตร์*. ฉบับที่ 30 (สิงหาคม 2546). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. กรุงเทพฯ: วี. อินเตอร์ พรินท์.
- นงนุช เอี่ยมสวัสดิ์. 2547. *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน : โครงการ*

- ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร จตุพรโภค. (2547, มิถุนายน). “โรงเรียนสองภาษา,” *Life & Family*. 99(9) : 88-96.
- นัยพินิจ คชภักดี. (2544, พฤศจิกายน). “ลูกเรียนสองภาษาดีจริงหรือ,” ใน *บันทึกคุณแม่*. 9(112): 109-111.
- บุญชู ชลัษเฐียร. (2546, มิถุนายน). “หลักสูตรใหม่ประเมินผลอย่างไร?” *วารสารวิชาการ*. 6(6): 6-8.
- บุญล้อม ปานลักษณ์. (2535). *การจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ จุมคำมูล. (2544, มกราคม). “ครูภาษาอังกฤษตามแนวการปฏิรูปการศึกษา,” *วารสารวิชาการ*. 4(1): 52-53.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2541). *การเรียนรู้ภาษาที่สอง : ผลการวิจัยเอกสาร*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรภาพร เขียววีรณมย์. (2537). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีในการเรียนกับความสามารถในทักษะรับสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พุทธรักษ์ จินดาโรจน์. (2546). *ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทพงษ์ ทิพย์ชาติ และคณะ. (2003, 22 ธันวาคม). “นิสิตจุฬาฯ ทำวิจัยพบ หลักสูตร 2 ภาษา ทำเด็กแตกแยก,” ใน <http://www.ds.ac.th/~acade/main>.
- ราตรี ศรีทองเทศ. (2544). *การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เกมในการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกษมสุริยัมมาจ จังหวัดนครปฐม ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ละเอียดย แจ่มจันทร์. (2549). *อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตรสำหรับพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข*. ปริญญาโท
กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรยุทธ บุญมา. (2542). *การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญามนุษยนิยมแนวใหม่*.
วิทยานิพนธ์ คศ.บ. (วิชาพื้นฐานการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระบุทุกข์. (2545). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิไลวรรณ อินทรีย์. (2548, 27 กันยายน). สัมภาษณ์โดย สาวิตรี กลินธร ที่โรงเรียน
กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย.
- วีรณัฐ ปิณฑวนิช. (2547, เมษายน). “โรงเรียนสองภาษาปัญหาที่รอการแก้ไข,” *สานปฏิรูป*.
7(72) : 14-19.
- ศรรัตน์ ลีไพบูลย์. (2540, เมษายน-มิถุนายน). “โครงการพัฒนาบุคลากรเป็นต้นแบบการ
สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้เป็นภาษาที่สอง : ESL,” *วารสารโครงการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์*. 3 : 20-30.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2548, 12 กันยายน). สัมภาษณ์โดย สาวิตรี กลินธร ที่
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *สรุปผลการประชุมปฏิบัติการ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอน โครงการโรงเรียนสองภาษาฉบับย่อ*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- _____. (2547). *รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ: โรงเรียนสองภาษา*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟ
ฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กองนโยบายและแผน. (2539). *รายงานการวิจัย
เรื่องแนวโน้มของการศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในอนาคต*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานฯ

- _____. (2542ก). รายงานการวิจัยประเมินโครงการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. กองโรงเรียนนโยบายพิเศษ. (2542ข). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2548). รายชื่อโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษปีการศึกษา 2547. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- สุกัญญา หาญตระกูล. (2544, พฤษภาคม). "สู่สังคมการเรียนรู้หลายภาษา," เนชั่นสุดสัปดาห์. 9(466): 72.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. (2545). ทำเนียบสถาบันการศึกษามัธยมศึกษาโรงเรียนนานาชาติและสองภาษา. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สุนีย์ ยี่แพร. (2546). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาวุฒิโชติ จังหวัดชลบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2544, มกราคม). "การบริหารจัดการเพื่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน," วารสารวิชาการ. 4(1) : 60-69.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิมล เพ็ชรสุข. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อมรวิรัช นาคกรทรรพ. (2546). จุฬาฯ วิจัยพบปัญหาในโรงเรียนสองภาษา. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2546, จาก <http://www.ds.ac.th/~acade/main>
- อรุณี วิริยะจิตรรา. (2532). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Bialystok, E. (1988). Levels of bilingualism and levels of linguistic awareness. *Developmental psychology*. 24 : 560-567.
- Brisk, Maria Estela. (1998). *Bilingual Education From Compensatory to Quality Schooling*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- Casimir, Myriam. (2002). Doing bilingualism at school : Public display of Chinese and Spanish among minority bilingual 6th graders. *Dissertation Abstracts International*. 64(02): 372-A.
- Glaessner, Barbara Elizabeth. (1994). Bilingual Children in School : The Negotiation of Language use in a First Grade Classroom. *Dissertation Abstracts International*. DAI-B 55(12): 5582.
- Kent De Ravetta and Marcia Marina. (1996). A Bilingual Setting in Buenos Aires, Argentina : Biliteracy Development in a Second Grade Classroom. *Dissertation Abstracts International*. MAI 34(05): 112.
- Krashen, S. (1982). *Principles and practices of second language acquisition*. Oxford: Pergamon Press.
- McLaughlin, B. (1990). *Restructuring. Applied linguistics*. 11: 1-16.
- Moulden, Gordon Allen. (2005, December). An evaluation of language policy in a bilingual school in Japan. *Dissertation Abstracts International*. 66(06): 2073-A.
- Navarro Goudie, Beatriz. (2005, December). Bilingual and ESL early childhood teachers biliteracy attitude. *Dissertation Abstracts International*. 66(03): 868-A.
- Wiese, Ann-Marie. (2001, January) To meet the needs of the kids, not the program': Teachers constructing policy, program, and practice in a bilingual school. *Dissertation Abstracts International*. 62(07): 2321-A.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538, 13 มีนาคม). หนังสือราชการที่ ศษ. 1001/2739 เรื่อง การใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษ.
- _____. (2541, 25 กุมภาพันธ์). หลักเกณฑ์การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน (English Program). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- _____. (2544, 9 ตุลาคม). แนวทำยคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 1065/2544 เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการ การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ.
- _____. (2546). คำสั่งที่ สพฐ 43/2546 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมนโยบาย หลักเกณฑ์ และ วิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *บันสมองของชาติ : ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- กรกฤษ มีมงคล. (2548). *การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ของโครงการโรงเรียนสองภาษา ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ*. สารนิพนธ์. ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. (2546). *โรงเรียนสองภาษา*. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2546, จาก <http://www.emisc.moe.go.th>.
- จุมล พูลภัทรชีวิน. (2532). *รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียน เอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2536). “เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR,” *ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการ ศึกษาจากงานวิจัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2539). “เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR,” *เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). “การวิจัยอนาคตแบบเดลฟายและชาติพันธุ์วรรณา,” *วารสารสารานุกรม ศึกษาศาสตร์*. ฉบับที่ 30 (สิงหาคม 2546). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. กรุงเทพฯ: วี. อินเตอร์ พรินท์.
- นงนุช เอี่ยมสวัสดิ์. 2547. *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน : โครงการ*

- ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร จตุพรโภค. (2547, มิถุนายน). “โรงเรียนสองภาษา,” *Life & Family*. 99(9) : 88-96.
- นัยพินิจ คชภักดี. (2544, พฤศจิกายน). “ลูกเรียนสองภาษาดีจริงหรือ,” ใน *บันทึกคุณแม่*. 9(112): 109-111.
- บุญชู ชลัษเฐียร. (2546, มิถุนายน). “หลักสูตรใหม่ประเมินผลอย่างไร?” *วารสารวิชาการ*. 6(6): 6-8.
- บุญล้อม ปานลักษณ์. (2535). *การจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ จุมคำมูล. (2544, มกราคม). “ครูภาษาอังกฤษตามแนวการปฏิรูปการศึกษา,” *วารสารวิชาการ*. 4(1): 52-53.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2541). *การเรียนรู้ภาษาที่สอง : ผลการวิจัยเอกสาร*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรพร เขียววีรณมย์. (2537). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีในการเรียนกับความสามารถในทักษะรับสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พุทธรักษ์ จินดาโรจน์. (2546). *ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทพงษ์ ทิพย์ชาติ และคณะ. (2003, 22 ธันวาคม). “นิสิตจุฬาฯ ทำวิจัยพบ หลักสูตร 2 ภาษา ทำเด็กแตกแยก,” ใน <http://www.ds.ac.th/~acade/main>.
- ราตรี ศรีทองเทศ. (2544). *การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เกมในการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกษมสุริยัมมาจ จังหวัดนครปฐม ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ละเอียดย แจ่มจันทร์. (2549). *อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตรสำหรับพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข*. ปริญญาโท
กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรยุทธ บุญมา. (2542). *การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญามนุษยนิยมแนวใหม่*.
วิทยานิพนธ์ คศ.บ. (วิชาพื้นฐานการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนาพร ระบุทุกข์. (2545). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิไลวรรณ อินทรีย์. (2548, 27 กันยายน). สัมภาษณ์โดย สาวิตรี กลสินธร ที่โรงเรียน
กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย.
- วีรณัฐ ปิณฑวนิช. (2547, เมษายน). “โรงเรียนสองภาษาปัญหาที่รอการแก้ไข,” *สานปฏิรูป*.
7(72) : 14-19.
- ศรรัตน์ ลีไพบูลย์. (2540, เมษายน-มิถุนายน). “โครงการพัฒนาบุคลากรเป็นต้นแบบการ
สอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้เป็นภาษาที่สอง : ESL,” *วารสารโครงการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์*. 3 : 20-30.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2548, 12 กันยายน). สัมภาษณ์โดย สาวิตรี กลสินธร ที่
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *สรุปผลการประชุมปฏิบัติการ
พัฒนาการจัดการเรียนการสอน โครงการโรงเรียนสองภาษาฉบับย่อ*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- _____. (2547). *รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ: โรงเรียนสองภาษา*. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟ
ฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กองนโยบายและแผน. (2539). *รายงานการวิจัย
เรื่องแนวโน้มของการศึกษาเอกชน ประเภทสามัญศึกษาในอนาคต*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานฯ

- _____. (2542ก). รายงานการวิจัยประเมินโครงการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. กองโรงเรียนนโยบายพิเศษ. (2542ข). การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนในโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2548). รายชื่อโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษปีการศึกษา 2547. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. อัดสำเนา.
- สุกัญญา หาญตระกูล. (2544, พฤษภาคม). "สู่สังคมการเรียนรู้หลายภาษา," เนชั่นสุดสัปดาห์. 9(466): 72.
- สุชาดา เปลี่ยนสุภาพ. (2545). ทำเนียบสถาบันการศึกษามัธยมศึกษาโรงเรียนนานาชาติและสองภาษา. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- สุนีย์ ยี่แพร. (2546). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนสองภาษาวุฒิโชติ จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิพงศ์ ยงค์มกล. (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2544, มกราคม). "การบริหารจัดการเพื่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน," วารสารวิชาการ. 4(1) : 60-69.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิมล เพ็ชรสุข. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อมรวิรัช นาคกรทรรพ. (2546). จุฬาฯ วิจัยพบปัญหาในโรงเรียนสองภาษา. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2546, จาก <http://www.ds.ac.th/~acade/main>
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Bialystok, E. (1988). Levels of bilingualism and levels of linguistic awareness. *Developmental psychology*. 24 : 560-567.
- Brisk, Maria Estela. (1998). *Bilingual Education From Compensatory to Quality Schooling*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

- Casimir, Myriam. (2002). Doing bilingualism at school : Public display of Chinese and Spanish among minority bilingual 6th graders. *Dissertation Abstracts International*. 64(02): 372-A.
- Glaessner, Barbara Elizabeth. (1994). Bilingual Children in School : The Negotiation of Language use in a First Grade Classroom. *Dissertation Abstracts International*. DAI-B 55(12): 5582.
- Kent De Ravetta and Marcia Marina. (1996). A Bilingual Setting in Buenos Aires, Argentina : Biliteracy Development in a Second Grade Classroom. *Dissertation Abstracts International*. MAI 34(05): 112.
- Krashen, S. (1982). *Principles and practices of second language acquisition*. Oxford: Pergamon Press.
- McLaughlin, B. (1990). *Restructuring. Applied linguistics*. 11: 1-16.
- Moulden, Gordon Allen. (2005, December). An evaluation of language policy in a bilingual school in Japan. *Dissertation Abstracts International*. 66(06): 2073-A.
- Navarro Goudie, Beatriz. (2005, December). Bilingual and ESL early childhood teachers biliteracy attitude. *Dissertation Abstracts International*. 66(03): 868-A.
- Wiese, Ann-Marie. (2001, January) To meet the needs of the kids, not the program': Teachers constructing policy, program, and practice in a bilingual school. *Dissertation Abstracts International*. 62(07): 2321-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความร่วมมือ

ภาคผนวก ข.

แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม รอบที่ 1

แบบสอบถาม รอบที่ 2

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ค่าสถิติและความเป็นไปได้ของอนาคตภาพ จากแบบสอบถามรอบที่ 1

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ท่านคิดว่าโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน หรือ โรงเรียนสองภาษา (EP) ในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 10 ปี ข้างหน้า คือ พ.ศ.2558 ในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างไร

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การเตรียมความพร้อมผู้เรียน และวิธีการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ทั้งเนื้อหาวิชา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านหลักสูตร เช่น เนื้อหาสาระ และกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายของโรงเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านครูผู้สอน เช่น คุณสมบัติของครูผู้สอน ทั้งครูชาวไทย และครูชาวต่างประเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านผู้เรียน เช่น หลักเกณฑ์ และแนวทางในการคัดเลือกผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการวัดประเมินผลการเรียน เช่น มาตรฐานการเรียนรู้

กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ และพัฒนาการของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม รอบที่ 1

แบบสอบถาม (รอบที่ 1)

เรื่อง : อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาของการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 7 ท่าน ในขั้นแรกของการเก็บข้อมูล เกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านหลักสูตร
3. ด้านครูผู้สอน
4. ด้านผู้เรียน
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน
6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

2. แบบสอบถามนี้มีข้อความที่เกี่ยวกับอนาคตภาพของโรงเรียนเอกชนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 68 ข้อ

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องท้ายข้อความแต่ละข้อ ต่อไปนี้

1. ถ้าข้อความนั้นเกิดขึ้นจริง ท่านเห็นว่าเป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์

2. พิจารณาระดับความเป็นไปได้ของข้อความที่อาจเกิดขึ้นในทศวรรษหน้า โดยคะแนนที่ใช้มีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ มาก
- 3 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ น้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

3. โปรดเขียนประเด็นที่ท่านคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติมได้ท้ายแบบสอบถามนี้ เพื่อนำเสนอในแบบสอบถาม รอบที่ 2

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า				
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1
1	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล							
2	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย							
3	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ							
4	โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย							
5	ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1							
6	การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่1-3 มีอัตราส่วนเท่าๆ กัน							
7	การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง							
8	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเริ่มจากการพูดก่อนการเขียน และอ่าน							
9	การเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็กใช้วิถีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่นิทาน ผ่านกิจกรรม							
10	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ							
11	วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ							
12	การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก							
13	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีครูชาวไทยร่วมอยู่ด้วย							

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า				
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1
14	จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน							
15	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียน ที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน							
16	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมี การแข่งขันสูง							
17	โรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยมีทั้ง โปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้ เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน							
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะ ภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ							
19	โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ							
20	ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน							
21	<u>ด้านหลักสูตร</u>							
	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้หลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง							
22	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถใช้ หลักสูตรต่างประเทศ ภายใต้กรอบของ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ							
23	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมี หลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน							
24	หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ ความเป็นสากล							
25	โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามากขึ้น							
26	โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา สม่ำเสมอ							
27	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการติดตาม ตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มี มาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด							

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า				
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1
28	การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขยายตัว ไปสู่การศึกษาระดับสูง มากขึ้น เช่น ระดับ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา							
29	มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน							
30	<u>ด้านครูผู้สอนในโรงเรียน</u> ครูผู้สอนต้องมีวุฒิทางการศึกษา							
31	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้านการ สอน							
32	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน							
33	ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา							
34	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา จากแหล่งในต่างประเทศ							
35	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทน ในประเทศ							
36	มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น							
37	ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการ สอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร สถานศึกษา พัฒนารูปแบบการสอน							
38	ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทย มากขึ้น							
39	ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น							
40	ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจาก ครูชาวต่างชาติ							
41	มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ ครูผู้สอนที่มีความสามารถ							
42	ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ การสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่ครูโรงเรียน นานาชาติ							

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า				
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1
43	รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูชาวไทยให้มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ							
44	มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า							
45	มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ							
46	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติ							
<u>ด้านผู้เรียน</u>								
47	ผู้ที่เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ							
48	ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน							
49	ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน							
50	โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน							
51	ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง							
52	ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย							
53	ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อต่างประเทศได้							
54	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาอังกฤษ							
55	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาไทย							

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า				
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1
56	โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเอง							
57	มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น							
58	หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง							
59	มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูปสื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น							
60	มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์							
61	มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษามากขึ้น							
62	คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน							
63	<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน</u> วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็นภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ							
64	ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน							
65	มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT: National Tests) เป็นภาษาอังกฤษ							
66	มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล							
67	การวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็นการประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น							
68	การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น							

โปรดเขียนประเด็นที่ท่านคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนและความคิดเห็นเพิ่มเติมในที่ว่างข้างล่างนี้ เพื่อผู้วิจัยนำเสนอในแบบสอบถามรอบที่ 2 ต่อไป

[illegible]

ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม รอบที่ 2

แบบสอบถาม (รอบที่ 2)

เรื่อง : อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

เขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

ตามที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รอบที่ 1 ของการวิจัย เรื่องอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานครไปแล้วนั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และในครั้งนี้อมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์จากท่านอีกครั้ง ในการตอบแบบสอบถาม รอบที่ 2 ซึ่งเป็นรอบสุดท้าย ตามหลักการของเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถาม รอบที่ 2 ของการวิจัยเรื่องอนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับระบุตำแหน่งความคิดเห็นของท่านจากการตอบแบบสอบถาม รอบที่ 1 ซึ่งกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายดังนี้

* = ความคิดเห็นของท่านจากแบบสอบถาม รอบที่ 1

[00] = จำนวนร้อยละของผู้เชี่ยวชาญที่เลือกตอบในส่วนของอนาคตภาพที่ พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์

M = ตำแหน่งคำมัญฐาน

—— = ขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

X = ความคิดเห็นของท่านที่แตกต่างจากกลุ่มซึ่งกรุณาแสดงเหตุผลประกอบ

2. จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถาม รอบ 2 นี้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่ม พร้อมทั้งทบทวนคำตอบของตนเอง ซึ่งท่านสามารถเปลี่ยนแปลงคำตอบเดิมจากรอบที่ 1 ได้ โดยกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเลือกใหม่สำหรับข้อที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง หมายความว่าท่านยืนยันคำตอบจากรอบที่ 1

3. หากท่านยืนยันคำตอบแล้ว ข้อใดที่ไม่อยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ท่านกรุณาให้เหตุผลประกอบในหน้าสุดท้ายของแบบสอบถาม หากท่านไม่ระบุเหตุผล ผู้วิจัยถือว่าท่านมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างจากกลุ่ม

เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัยครั้งนี้ จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถาม รอบที่ 2 และส่งคืนภายในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 นี้ จักเป็นพระคุณอย่างสูง

สาวตรี กลินธร

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผู้วิจัย

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					เหตุ ผล
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1	
1	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล	[100]		M					
2	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย	[100]		M					
3	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	[100]		M					
4	โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย	[96]		M					
5	ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1	[84]		M					
6	การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่1-3 มีอัตราส่วนเท่าๆ กัน	[68]			M				
7	การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง	[76]			M				
8	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเริ่มจากการพูดก่อนการเขียน และอ่าน	[96]		M					
9	การเรียนรู้อาษาในเด็กเล็กใช้วิถีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่นิทาน ผ่านกิจกรรม	[100]		M					
10	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ	[100]		M					
11	วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ	[88]		M					
12	การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก	[96]		M					
13	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอนโดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีครูชาวไทยร่วมอยู่ด้วย	[72]			M				

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					เหตุ ผล
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1	
14	จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน	[100]		M —					
15	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียน ที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน	[84]		M —					
16	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมี การแข่งขันสูง	[68]		M —					
17	โรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยมีทั้ง โปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและโปรแกรมที่ใช้ เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อในการสอน	[92]		—	M				
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะ ภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ภาษาอังกฤษ	[100]		M —					
19	โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ	[100]		M —					
20	ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[80]		M —					
21	<u>ด้านหลักสูตร</u>								
	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้หลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลาง	[92]		M —					
	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถใช้ หลักสูตรต่างประเทศ ภายใต้กรอบของ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ	[92]		M —					
	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมี หลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน	[92]		M —					
	หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ ความเป็นสากล	[100]		M —					
	โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามากขึ้น	[100]		M —					
	โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา สม่ำเสมอ	[100]		M —					
	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการติดตาม ตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มี มาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด	[92]		M —					

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					เหตุ ผล
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1	
28	การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนขยายตัว ไปสู่การศึกษาระดับสูง มากขึ้น เช่น ระดับ อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	[96]		M —					
29	มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนที่ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[92]		—	M				
30	<u>ด้านครูผู้สอนในโรงเรียน</u> ครูผู้สอนต้องมีวุฒิทางการศึกษา	[100]		M —					
31	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้านการ สอน	[100]		M —					
32	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน	[100]		M —					
33	ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา	[100]		M —					
34	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา จากแหล่งในต่างประเทศ	[100]		M —					
35	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทน ในประเทศ	[72]		—	M				
36	มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น	[100]		M —					
37	ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการเรียนการ สอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร สถานศึกษา พัฒนารูปแบบการสอน	[100]		M —					
38	ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทย มากขึ้น	[96]		M —					
39	ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น	[100]		M —					
40	ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนจาก ครูชาวต่างชาติ	[92]		—	M				
41	มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูงแก่ ครูผู้สอนที่มีความสามารถ	[76]		—	M				
42	ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ การสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่ครูโรงเรียน นานาชาติ	[72]		—	M				

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					เหตุ ผล
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1	
43	รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูชาวไทยให้มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	[100]			M				
44	มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและอำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า	[100]		M					
45	มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ	[92]			M				
46	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติ	[96]			M				
47	<u>ด้านผู้เรียน</u> ผู้ที่เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	[88]			M				
48	ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน	[84]			M				
49	ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[100]			M				
50	โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้านพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน	[100]		M					
51	ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง	[100]		M					
52	ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียงภาษาอังกฤษที่หลากหลาย	[100]		M					
53	ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อต่างประเทศได้	[96]		M					
54	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาอังกฤษ	[100]		M					
55	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาไทย	[100]			M				

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า					เหตุ ผล
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	5	4	3	2	1	
56	<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u> โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการ สอนเอง	[88]			M				
57	มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจาก ต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น	[96]		M					
58	หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง	[68]			M				
59	มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูป สื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น	[100]		M					
60	มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนมาก ขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์	[100]		M					
61	มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา มากขึ้น	[100]		M					
62	คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึกทักษะการ ใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[88]		M					
63	<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน</u> วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็น ภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ใช้ ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ	[100]		M					
64	ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และ ประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน	[100]		M					
65	มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT: National Tests) เป็น ภาษาอังกฤษ	[92]		M					
66	มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล	[92]		M					
67	การวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็นการ ประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น	[100]		M					
68	การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมากขึ้น	[100]		M					

โปรดแสดงเหตุผล เฉพาะข้อที่คำตอบของท่านไม่อยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ซึ่งหมายถึง คำตอบของท่านมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ข้อที่มีเครื่องหมาย X ในช่องแสดงเหตุผล) เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไปเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัย

This image shows a full page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general note-taking. There are no margins, text, or other markings on the page.

ขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง อนาคตภาพของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 เป้าหมาย

เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากล สามารถที่จะดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทย และสามารถศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกมีพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษ ขณะเดียวกันก็ได้เรียนภาษาไทย และเรียนอยู่ในเมืองไทย

1.2 วิธีการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนสองภาษาควรเริ่มเรียนตั้งแต่ผู้เรียนมีอายุน้อย โดยเฉพาะช่วงสองขวบปีแรกเด็กจะมีพัฒนาการทางด้านภาษามาก สามารถเรียนรู้ได้มากกว่าหนึ่งภาษา

สำหรับการเรียนการสอนในระดับต้นผู้เรียนจะต้องเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยอย่างละครึ่ง เพื่อเรียนรู้ทั้งการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เมื่อระดับการเรียนสูงขึ้น วิชาส่วนใหญ่จะเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ สำหรับการเรียนโดยใช้ภาษาไทยจะน้อยลง เหลือเพียงวิชาที่เกี่ยวกับความเป็นไทย เช่น วิชาภาษาไทย และประวัติศาสตร์ไทย เป็นต้น

การเรียนภาษาควรเริ่มที่ทักษะการพูดก่อนการเรียนอ่านและเขียน

การเรียนรู้อาษาในเด็กเล็กจะใช้วิธีการเรียนการสอนที่เป็นธรรมชาติ เช่น การเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านการเล่นนิทาน และการละเล่น

การเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน มีความต้องการให้ผู้เรียนมีความคิด และเข้าใจเป็นภาษาอังกฤษ

วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา

การเรียนการสอนในอนาคตจะใช้มุมมอง เทคนิค และวิธีการสอนจากชาวตะวันตกมากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้าแสดงออก และรู้จักเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ในระดับประถมต้นครูชาวต่างชาติสอน และครูชาวไทยจะสอนร่วมกันตลอดเพื่อเด็กจะได้ไม่เกิดการสับสนทางภาษาคือไม่พูดทั้งสองภาษา

จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ยิ่งน้อยยิ่งดี

1.3 ผลจากการจัดการเรียนการสอน

- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว

- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนได้รับความนิยมจากผู้ปกครองมากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อการสอน
- โรงเรียนมีการแข่งขันกันมากขึ้น
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนควรแยกตัวเป็นเอกเทศจากโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อการสอน
- โรงเรียนควรมีทั้งโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนและโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อการสอนเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เรียน
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองที่มีฐานะดี

2. ด้านหลักสูตร

2.1 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนยังต้องอิงกับหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลางในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง โดยใช้หลักสูตรต่างประเทศอ้างอิงกับหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนใช้หลักสูตรที่หลากหลายแตกต่างกันตามศักยภาพของแต่ละโรงเรียน
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนต้องมีหลักสูตรของตัวเองที่ชัดเจน

2.2 การพัฒนาของหลักสูตร

- หลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษามากที่สุด
- หลักสูตรของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีการพัฒนาเนื้อหาสาระสู่ความเป็นสากลมากขึ้น
- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น
- ควรมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาทุกปี
- สถานศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะขยายไปสู่การจัดการศึกษาระดับสูง มากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
- มีการสอนภาษาที่สามเพิ่มเติมในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน
- กระทรวงศึกษาธิการควรมีหน่วยงานในการติดตามตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด

- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนไม่ควรใช้หลักสูตรต่างประเทศ

3. ด้านครูผู้สอน

3.1 คุณสมบัติของครูผู้สอน ได้แก่

- มีวุฒิทางการศึกษา
- มีความสามารถในการสอน
- มีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน
- มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา
- ครูชาวต่างชาติควรเป็นครูเจ้าของภาษา
- ครูชาวไทยที่สอนวิชาที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อจะต้องมีความสามารถในการใช้

ภาษาอังกฤษสื่อสารกับครูชาวต่างชาติได้

3.2 วิธีการสรรหาครูชาวต่างชาติ

- ใช้การสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาจากแหล่งในต่างประเทศ
- ใช้บริการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัทตัวแทนในประเทศ
- ใช้วิธีสรรหาครูชาวต่างชาติผ่านสื่อต่างๆ

3.3 พัฒนาการของครูผู้สอน

- ครูไทยจะมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น
- ครูไทยจะมีพัฒนาการด้านรูปแบบวิธีการสอนจากครูชาวต่างชาติ
- ครูชาวต่างชาติจะมีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น จะมีส่วนร่วมใน

การทำหลักสูตรสถานศึกษา

- ครูชาวต่างชาติจะเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น
- ครูชาวไทย และครูชาวต่างชาติประสานงานร่วมกันมากขึ้น

3.4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นด้านครูผู้สอน

- โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมาก

ขึ้น

- มีการขาดแคลนครูผู้สอนที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา และการใช้

ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน

- ครูผู้สอนที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และเก่งวิชาวิทยาศาสตร์ หรือ เก่ง

วิชาคณิตศาสตร์ มีจำนวนน้อยหายาก

- มีการขาดแคลนครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา
- มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนแก่ครูผู้สอนที่สูง
- ปัญหาครูชาวต่างชาติมีความหลากหลายของเชื้อชาติ หลายสำเนียง
- ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่

ครูโรงเรียนนานาชาติ

- รัฐมีนโยบายพัฒนาครูชาวไทยให้มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ
- ควรมืองค์กรกลางช่วยดูแลกฎระเบียบและอำนวยความสะดวก ในการเข้ามาทำงานเป็นครูในประเทศไทยของชาวต่างชาติ เช่น ต้องทำสัญญาเป็นครูให้ครบ 1 ปี จึงต่อวีซ่าให้ เป็นต้น

- มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ

- ปัญญาผู้ประกอบการต้องการครูผู้สอนชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา
- กระทรวงศึกษาธิการจะมีหน่วยงานที่สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอนของชาวต่างประเทศ

- มีโครงการหลักสูตร 5 ปี เรียนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อผลิตครูให้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ

4. ด้านผู้เรียน

4.1 การเตรียมความพร้อม

- ผู้ที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนจำเป็นต้องมีความพร้อมทางด้านภาษาพอสมควร คือ สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษด้วยคำง่ายๆ ได้ ซึ่งในอนาคตผู้ประกอบการจะมีการวางแผนเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน

- โรงเรียนควรจัดการทดสอบพื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่จะเข้าศึกษาในโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

- โรงเรียนควรจัดการเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน

4.2 การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ

- ผู้ปกครองควรมีความพร้อมในการส่งเสริมการใช้ทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียน
- โรงเรียนควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาอังกฤษ เช่น เข้าแคมป์ภาษาอังกฤษ โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนในต่างประเทศ การไปอยู่กับครอบครัวต่างชาติ การเป็นมัคคุเทศก์ให้ชาวต่างชาติ เป็นต้น

4.3 คุณลักษณะของผู้เรียน

- ผู้เรียนจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา
- ผู้เรียนจะมีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษได้ดี
- ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทยโดยเฉพาะ ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ด้อยกว่าการใช้ภาษาอังกฤษ

- ผู้เรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง

- ผู้เรียนจะมีทักษะการฟังสำเนียงที่หลากหลาย

- ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้มากกว่าสองภาษา
- ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนมีแนวโน้มจะไปศึกษาต่างประเทศ
- ผู้ที่จบจากโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจะเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาอังกฤษ
- ผู้ที่จบจากโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจะเลือกเรียนต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็นโปรแกรมภาษาไทย

5. ด้านสื่อการเรียนการสอน

- สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนจะมีมากขึ้น โดยเฉพาะสื่อที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา
- สื่อที่เป็นหนังสือภาษาอังกฤษจะผลิตออกมามาก ได้แก่
 - 1) หนังสือภาษาอังกฤษที่แปลจากหนังสือไทย
 - 2) หนังสือภาษาอังกฤษที่วิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือต่างประเทศ
 - 3) หนังสือภาษาอังกฤษที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ
- สื่อที่เป็นเอกสาร และวัสดุจะลดลง จะเป็นการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์บทเรียน มีการรวบรวมหนังสือลงแผ่นซีดี เป็น E-Learning
- มีการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนรู้ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

6. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

- วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ข้อสอบต้องเป็นภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ ข้อสอบต้องเป็นภาษาอังกฤษ
- ครูต่างชาติจะมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน
- การวัดและการประเมินผล จะมีลักษณะเป็นการประเมินผลจากสภาพจริงมากขึ้น
- มีข้อสอบมาตรฐานระดับชาติ (NT: National Tests) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาความรู้ตามหลักสูตรกระทรวงเป็นภาษาอังกฤษ
- มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
- แบบประเมินผลการเรียนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจะมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น

.....

ค่าสถิติและความเป็นไปได้ของอนาคตภาพ จากแบบสอบถามรอบที่ 1

ตาราง 7 ค่าสถิติ และความเป็นไปได้ของอนาคตภาพ จากแบบสอบถาม รอบที่ 1

ข้อ ที่	ข้อความ	จำนวนร้อยละ อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
1	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u> การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเน้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษในระดับสากล	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
2	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่ง ให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่กับ วัฒนธรรมไทย	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
3	การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่ง ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
4	โรงเรียนเน้นความสำคัญของการเรียนการ สอนภาษาไทยด้วย	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
5	ผู้เรียนควรเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1	[84.0]	[16.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
6	การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นสื่อ ในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปี ที่ 1-3 มีอัตราส่วนเท่าๆ กัน	[68.0]	[32.0]	4.0	4.5	2.0	0.5
7	การเรียนในระดับสูงขึ้น วิชาที่ใช้ ภาษาไทยเป็นสื่อในการสอนลดลง	[76.0]	[24.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
8	การเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการ สอนจะเริ่มจากการพูดก่อนการเขียน และ อ่าน	[96.0]	[4.0]	5.0	54.0	1.0	0.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
9	การเรียนรู้ภาษาในเด็กเล็กใช้วิถีธรรมชาติ เช่น เรียนผ่านการเล่านิทาน ผ่านกิจกรรม	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
10	การเรียนรู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการ สอนต้องการให้ผู้เรียนคิดและเข้าใจเป็น ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
11	วิชาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ควรสอนโดยครูชาวต่างชาติ	[88.0]	[12.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
12	การเรียนการสอนใช้วิธีแบบชาวตะวันตก มากขึ้น เช่น สอนให้คิดเป็น กล้า แสดงออก	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
13	ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 วิชาที่สอน โดยครูชาวต่างชาติ จำเป็นต้องมีครูชาว ไทยร่วมอยู่ด้วย	[72.0]	[28.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
14	จำนวนผู้เรียนแต่ละห้องมีจำนวนไม่เกิน 30 คน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
15	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการ สอนได้รับความนิยมจากผู้ปกครอง มากกว่าโรงเรียนที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็น สื่อในการสอน	[84.0]	[16.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
16	โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการ สอนมีการแข่งขันสูง	[68.0]	[32.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
17	โรงเรียนควรมีทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดย มีทั้งโปรแกรมที่ใช้ภาษาอังกฤษและ โปรแกรมที่ใช้เฉพาะภาษาไทยเป็นสื่อใน การสอน	[92.0]	[8.0]	5.0	4.5	1.0	0.5
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ ทักษะภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น แคมป์ ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
19	โรงเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนกับ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
20	ผู้ปกครองที่มีฐานะดี นิยมเลือกโรงเรียนที่ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[80.0]	[20.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
21	<u>ด้านหลักสูตร</u>						
	การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ต้องใช้ หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็น แกนกลาง	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
	22 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สามารถใช้ หลักสูตรต่างประเทศ ภายใต้กรอบของ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
	23 โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน มีหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองที่ชัดเจน	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
	24 หลักสูตรสถานศึกษามีการพัฒนาเนื้อหา สาระสู่ความเป็นสากล	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
	25 โรงเรียนมีอิสระในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
	26 โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาสม่ำเสมอ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
27	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานในการ ติดตามตรวจสอบหลักสูตรของ สถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามที่กระทรวง กำหนด	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
28	การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน ขยายตัวไปสู่การศึกษาระดับสูง มากขึ้น เช่น ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
29	มีรายวิชาซึ่งเป็นภาษาที่สามในโรงเรียนที่ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน	[92.0]	[8.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
30	<u>ด้านครูผู้สอนในโรงเรียน</u>						
	ครูผู้สอนต้องมีวุฒิทางการศึกษา	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
	31 ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถด้าน การสอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	อนาคตภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
32	ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
33	ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษได้เหมือนเจ้าของภาษา	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
34	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของ ภาษาจากแหล่งในต่างประเทศ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
35	มีการสรรหาครูชาวต่างชาติจากบริษัท ตัวแทนในประเทศ	[72.0]	[28.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
36	มีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณภาพมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
37	ครูชาวต่างชาติมีบทบาทในการจัดการ เรียนการสอนมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมใน การทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนา วิธีการสอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
38	ครูชาวต่างชาติเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรม ไทยมากขึ้น	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.5	0.0
39	ครูชาวไทยมีพัฒนาการด้านการใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
40	ครูชาวไทยมีการพัฒนารูปแบบวิธีการสอน จากครูชาวต่างชาติ	[92.0]	[8.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
41	มีการแข่งขันเรื่องการให้อัตราเงินเดือนสูง แก่ครูผู้สอนที่มีความสามารถ	[76.0]	[24.0]	4.0	4.5	1.0	0.5
42	ครูผู้สอนของโรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อการสอนจะพัฒนาตัวเองไปสู่ครู โรงเรียนนานาชาติ	[72.0]	[28.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
43	รัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูชาวไทยให้มี ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	4.0	5.0	2.0	1.0
44	มีองค์กรดูแลเกี่ยวกับกฎระเบียบและ อำนวยความสะดวกแก่ครูชาวต่างชาติ เช่น การบรรจุครู การต่อวีซ่า	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
45	มีการใช้ครูชาวไทยที่มีความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษทดแทนการขาดแคลน ครูชาวต่างชาติ	[92.0]	[8.0]	4.0	5.0	1.5	1.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		ฟัง ประสงค์	ไม่ฟัง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
46	กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานที่ สนับสนุนในเรื่องจัดหาครูและเพิ่ม สมรรถภาพในการเรียนการสอนของครู ชาวต่างชาติ	[96.0]	[4.0]	4.0	3.0	2.0	1.0
<u>ด้านผู้เรียน</u>							
47	ผู้ที่เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานในการสื่อสาร เป็นภาษาอังกฤษ	[88.0]	[12.0]	4.0	4.0	2.0	0.0
48	ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับ ผู้เรียนก่อนเข้าโรงเรียน	[84.0]	[16.0]	4.0	4.0	2.0	0.0
49	ผู้ปกครองต้องส่งเสริมการฝึกทักษะ ภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[100.0]	[0.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
50	โรงเรียนจัดการเตรียมความพร้อมด้าน พื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
51	ผู้ที่เรียนจบมีความกล้าคิด กล้าแสดงออก รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
52	ผู้ที่เรียนจบมีทักษะการฟังสำเนียง ภาษาอังกฤษที่หลากหลาย	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
53	ผู้ที่เรียนจบมีความพร้อมด้านการใช้ ภาษาอังกฤษในการศึกษาต่อต่างประเทศ ได้	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
54	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น โปรแกรมภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.5	0.0
55	ผู้ที่เรียนจบสามารถเลือกเรียนต่อ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เป็น โปรแกรมภาษาไทย	[100.0]	[0.0]	4.0	5.0	1.0	1.0
<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u>							
56	โรงเรียนจัดทำเอกสารประกอบการเรียน การสอนเอง	[88.0]	[12.0]	4.0	4.0	1.0	0.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ข้อความ	ขนาดภาพ		ระดับความเป็นไปได้ ในทศวรรษหน้า			
		พึง ประสงค์	ไม่พึง ประสงค์	Mdn	Mo	IR	[Mo-Mdn]
57	มีการนำเข้าหนังสือภาษาอังกฤษจาก ต่างประเทศเพื่อใช้ในการเรียนการสอน มากขึ้น	[96.0]	[4.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
58	หนังสือแบบเรียนจะมีความสำคัญน้อยลง	[68.0]	[32.0]	4.0	4.0	1.0	0.0
59	มีการจัดทำเอกสารการเรียนการสอนในรูป สื่อผสมลงแผ่นซีดีมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
60	มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอน มากขึ้น เช่น บทเรียนออนไลน์	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
61	มีสื่อหลากหลายที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ ภาษามากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
62	คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่สำคัญในการฝึก ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน	[88.0]	[12.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
63	<u>ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน</u> วิชาที่สอนเป็นภาษาไทย ใช้ข้อสอบเป็น ภาษาไทย และวิชาที่สอนเป็น ภาษาอังกฤษ ใช้ข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษ	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
64	ครูต่างชาติมีบทบาทเป็นผู้ออกข้อสอบ และประเมินผลการเรียนในวิชาที่สอน	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	0.0	0.0
65	มีข้อสอบการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (NT: National Tests) เป็น ภาษาอังกฤษ	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
66	มีข้อสอบมาตรฐานที่ใช้วัดความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษระดับสากล	[92.0]	[8.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
67	การวัดและการประเมินผล มีลักษณะเป็น การประเมินผลตามสภาพจริงมากขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0
68	การประเมินผลการเรียนมีมาตรฐานมาก ขึ้น	[100.0]	[0.0]	5.0	5.0	1.0	0.0

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิตรี กสิณธร
วันเดือนปีเกิด	1 ธันวาคม 2511
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	30/24 ม.เศรษฐกิจ ถ.เพชรเกษม แขวงบางแค เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้จัดการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนกสิณธร (เซนต์ปีเตอร์) นนทบุรี / สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2531	วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนสาธิตวิทยาลัครุบ้านสมเด็จพระยา
พ.ศ. 2535	วุฒิการศึกษา นศ.บ จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2549	วุฒิการศึกษา กศ.ม จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ